

Krajský úřad Libereckého kraje
Odbor SH
U Jezu 642/2a
641 80 Liberec 2
podatelna@kraj-lbc.cz

E-mail se zaručeným elektronickým podpisem

11. 7. 2025

Odvolání proti vydání rozhodnutí o umístění záměru „I/13 Krásná Studánka – Dětrichov“ (91 SO): k veřejné vyhlášce ze dne 9. 6. 2025, č. j. OSH 965/2022 KULK 33417/2025/280.13/Fa

Krajský úřad Libereckého kraje, odbor silničního hospodářství (dále jen KÚ) veřejnou vyhláškou ze dne **29. 11. 2024, č. j. OSH 965/2022 KULK 87095/2024/280.13/Mp**, která byla na úřední desce KÚ **vyvěšena dne 2. 12. 2024**, oznámil na základě žádosti Ředitelství silnic a dálnic, s. p., (dále jen ŘSD) ze dne **9. 12. 2022** zahájení řízení o umístění záměru „I/13 Krásná Studánka – Dětrichov“ s 91 stavebními objekty (dále jen SO).

KÚ dále ve svém oznámení sděluje následující:

- DÚR je z 12/2022
- proces EIA je zde https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_LBK637 (pozn.: nejde o „I/13 – obchvat Lvová“)
- KÚ poněkud zmatečně uvádí, že **územní řízení** bylo zahájené dne **9. 12. 2022** (tj. před 2 lety) a že **stavební řízení** bylo zahájené dne **12. 4. 2023** (???), takže **není zřejmé, jaká je realita a podle jakých zákonů řízení probíhá**
- ŘSD žádost nejpozději doplnilo dne **12. 11. 2024**
- upouští se od svolání ústního jednání
- řízení probíhá také dle **zákona č. 416/2009 Sb.** (ve znění do **31. 12. 202?**),
- spolkům budou dle liniového zákona a zákona č. 100/2001 Sb. písemnosti doručovány jen veřejnou vyhláškou,
- spolky se dle zákona č. 100/2001 Sb. mohou do řízení hlásit do 30 dní od vyvěšení oznámení, tj. **do 2. 1. 2025**,
- spolky mohou námitky zasílat **do 45 dní** od doručení této veřejné vyhlášky dne **17. 12. 2024**, tzn. **do 31. 1. 2025**.

Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu (dále jen Děti Země) dne **30. 12. 2024** zaslaly na KÚ dle zákona č. 100/2001 Sb. přihlášku do předmětného řízení, neboť splňují požadovaná kritéria o této své účasti.

KÚ veřejnou vyhláškou ze dne **30. 1. 2025, č. j. OSH 965/2022 KULK 7127/2025/280.13/Fa**, která byla na úřední desce KÚ **vyvěšena dne 31. 1. 2025**, opět oznámil na základě žádosti ŘSD ze dne **9. 12. 2022** zahájení řízení o umístění záměru „I/13 Krásná Studánka – Dětrichov“ s 91 stavebními objekty (dále jen SO).

KÚ dále ve svém oznámení sděluje následující:

- DÚR je z 12/2022
- proces EIA je zde https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/EIA_LBK637?
- KÚ uvádí, že **územní řízení** bylo zahájené dne **9. 12. 2022** (tj. před 2 lety)
- ŘSD žádost nejpozději doplnilo dne **12. 11. 2024**
- upouští se od svolání ústního jednání
- řízení probíhá také dle zákona č. 416/2009 Sb. (ve znění do **31. 12. 2023**),
- spolkům budou dle liniového zákona a zákona č. 100/2001 Sb. písemnosti doručovány jen veřejnou vyhláškou,
- spolky se dle zákona č. 100/2001 Sb. mohou do řízení hlásit do 30 dní od vyvěšení oznámení, tj. **do 2. 3. 2025**,
- spolky mohou námitky zasílat **do 60 dní** od doručení této veřejné vyhlášky dne **15. 2. 2025**, tzn. **do 16. 4. 2025**.

Děti Země dne **3. 2. 2025** zaslaly na KÚ dle zákona č. 100/2001 Sb. opakovanou přihlášku do předmětného řízení.

Děti Země dne **15. 4. 2025** zaslaly **vyjádření č. 1.**

KÚ dne **11. 6. 2025** na svou úřední desku vyvěsil veřejnou vyhlášku ze dne **9. 6. 2025, č. j. OSH 965/2022 KULK 33417/2025/280.13/Fa** s rozhodnutím o umístění záměru, která byla doručena dne **26. 6. 2025**, takže lhůta 15 dní pro zaslání odvolání končí dne **11. 7. 2025**.

Děti Země jako účastník tohoto řízení podle zákona č. 100/2001 Sb. podávají tímto do **11. 7. 2025**

o d v o l á n í

a žádají, aby napadené rozhodnutí o umístění stavby bylo dle § 90 odst. 1 písm. b) správního řádu zrušeno a věc vrácena k novému projednání a rozhodnutí. Napadáno je rozhodnutí v celém rozsahu.

Odůvodnění:

Napadené územní rozhodnutí má 151 stran, obsahuje 3 výroky s celkem 83 podmínkami, resp.

- **u výroku I.** jde o 58 podmínek (str. 55-98) **k umístění záměru**,
- **u výroku II.** jde o 10 podmínek (str. 98-99) **k povolení kácení mimolesních dřevin** dle ust. § 8 odst. 6 zákona č. 114/1992 Sb. (dále jen ZOPK) a o uložení náhradní výsadby dle ust. § 9 odst. 1 ZOPK a
- **u výroku III.** jde o 15 podmínek (str. 100-102) **ke škodlivému zásahu** do biotopů a jedinců až 36 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů dle ust. § 56 ZOPK.

Vyjádření č. 1 Děti Země ze dne 15. 4. 2025 je vypořádáváno pod **bodem 10)** na str. 121-126.

Záměr představuje 2pruhovou silnici I/13 Krásná Studánka – Dětrichov délky 8,527 km a kategorie S11,5/90.

1. K bodu 5.3. vyjádření č. 1: vhodné dřeviny budou vysázeny do zprovoznění silnice

Děti Země v bodě 5.3. svého vyjádření č. 1 ze dne 15. 4. 2024 mj. žádaly, aby společně se zprovozněním silnice (předčasné užívání, zkušební provoz) ve prospěch hlavně automobilistů bylo zajištěno důležité kompenzační opatření v podobě výsadby dřevin na pozemcích dotčených silnicí a jejich doprovodnými SO

Pokud ŘSD dokáže postavit silnici za 3 roky (má se stavět v letech 2027-2029), tak by mělo do stejné doby zvládnout na jejich relevantních částech (SO) vysadit i dřeviny dle projektu **SO 801 Vegetační úpravy**, resp. **sadových úprav** (synonymum), ke zmírnění škodlivého zásahu silnice na krajinu a přírodu (a totožně i rámci projektu **náhradních výsadeb** ve smyslu ust. § 9 odst. ZOPK jako kompenzace za ekologickou újmu kácením dřevin na ploše silnice).

KÚ na str. 123-124 svého rozhodnutí **považuje tuto připomínku za splněnou**, neboť **otázka NÁHRADNÍ VÝSADBY** je řešena v závazných stanoviscích, jak je také zřejmé ve výroku II. jeho rozhodnutí o povolení kácení mimolesních dřevin a uložení náhradní výsadby, takže KÚ **nemůže podmínky o NÁHRADNÍ VÝSADBĚ měnit**.

KÚ dále uvádí, že ze **závazného stanoviska EIA** ze dne 3. 6. 2019, č. j. KULK 42077/2019 OŽPZ 33/2017 (celkem 76 požadavků) jsou splněné podmínky 1), 2), 3), 6), 20), 21), 22), 26), 37), 39), 40), 41), 42), 43), 45), 48), 49) a 51), jak uvádí **ověřující závazné stanovisko EIA** ze dne 26. 2. 2025, č. j. KULK 13534/2025 OŽPZ 33/2017.

Děti Země se tímto vyřízením svého návrhu neztotožňují, neboť v žádné podmínce napadeného rozhodnutí nenašly splnění svého návrhu, aby výsadba dřevin v rámci vegetačních/sadových úprav a v rámci náhradní výsadby byla provedena do zprovoznění záměru.

Rozhodnutí je tak v rozporu s materiální pravdou a je nepřezkoumatelné, jelikož se Děti Země nijak řádným způsobem nedověděly, co konkrétně brání vysadit dřeviny spolu se zprovozněním záměru, příp. třeba i do 1 roku od jeho zprovoznění, nikoliv až do vydání kolaudačního souhlasu za 3,5,7,10 let od zprovoznění záměru, takže zmírnění a kompenzace bude provedena daleko později, než realizace a funkčnost záměru.

Došlo tak k porušení jejich základních práv. Postup KÚ postrádá logiku a je uváděn bez znalosti věci, resp. v rozporu s ust. § 2 odst. 4 a s ust. § 3 správního řádu, neboť ve svém vyjádření jasně doložily, že je naopak nutné výsadbu dřevin jako důležitou kompenzaci a zmírnění zásahu zajistit již do zprovoznění silnice a souvisejících jejích částí (tj. na vybraných místech spojených se záměrem)

Děti Země připomínají, že je žádoucí, aby v rámci zmírnění zásahu nové silnice do (lokálního/místního) krajinného rázu byly nové dřeviny vysázeny spolu s jejím zprovozněním (pozn.: např. ŘSD dálnici D0805 Lovosice – Řehlovice v CHKO České středohoří **staví od 11/2007, tj. 18 let, aniž byly dosud vegetační opatření zcela provedeny**, neboť chyběla povinnost dřeviny vysadit do jejího zprovoznění v 12/2016).

Přitom je logické uplatnit princip rychlého zmírnění zásahu do krajinného rázu či kácením mimolesních dřevin, tzn. k výsadbě by mělo dojít co nejrychleji od kácení dřevin, nikoliv za několik let či desetiletí až k vydání kolaudačního souhlasu. Tento návrh je přitom realizovatelný, neboť tím budou o několik let dříve zajištěny zmírňující opatření silnice na její okolí, tj. nejen na krajinný ráz či kácením mimolesních dřevin, ale i na estetické vnímání, protihluková funkce, snížení znečištění ovzduší automobilovým provozem apod.

Současně nelze tento návrh odkládat a příp. ukládat až mezi podmínky stavebního řízení, a to z těchto důvodů:

1) součástí územního řízení je i povolení kácení mimolesních dřevin s uložením **náhradní výsadby** jako kompenzace za kácení dřevin, nikoliv stavebního řízení, resp. tato výsadba souvisí s těmito umístěvanými SO, které nebudou součástí stavebního řízení:

2) součástí územního řízení je také **SO 801 Vegetační úpravy** (tj. sadové úpravy) jako kompenzace za škodlivý zásah silnice do krajiny a přírody (dřeviny plní různorodé funkce), nikoliv stavebního řízení, resp. tato výsadba souvisí s těmito umístěvanými SO, které nebudou součástí stavebního řízení:

3) součástí území je **závazné stanovisko EIA** ze dne 3. 6. 2019, č. j. KULK 42077/2019 OŽPZ 33/2017, které se mj. zabývá kácením dřevin a obecně i výsadbou dřevin (např. podmínky č. 37, č. 38, č. 47, č. 48, č. 64 o době kácení od 1. 10. do 31. 3. běžného roku, která je odlišná od doby kácení u obou JZS či č. 70 o lhůtě 5 let pro péči o výsadbu v rámci vegetačních úprav, která by ale měla být po tuto dobu zvýšená a pak po dobu provozování záměru standardní, což není uvedeno)

4) součástí územního řízení je **JZS Správy CHKO Jizerské hory** (dále jen SCHKO) ze dne 21. 1. 2023, č. j. SR/2877/LI/2022-5

- **o povolení zásahu do krajinného rázu** dle ust. § 12 odst. 1 ZOPK dle výroku II. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení škodlivého zásahu do 13 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů** dle § 56 odst. 6 ZOPK ve výroku výrok IV. (čímž vznikne škodlivý zásah do cenných biotopů, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení kácení 1 ks stromu a keřů na ploše 281 m²** dle § 8 odst. 6 ZOPK dle výroku V. (čímž dle SCHKO údajně vznikne ekologická újma, nicméně dle Děti Země vznikne, takže by měla být přiměřeně kompenzována), z něhož vyplývá, že kácet lze IHNEP po pravomocném umístění záměru, nikoliv např. po vydání pravomocného stavebního povolení, a doba pro realizaci vegetační/sadové výsadby (SO 801) a ani náhradní výsadba není konkrétně stanovena dříve, než do doby vydání kolaudačního souhlasu, ačkoliv by to mohlo být se zprovozněním záměru, resp. nanejvýš do 1 roku od jeho zprovoznění

5) součástí územního řízení je jednotné **závazné stanovisko (dále jen JZS) KÚ** ze dne 31. 1. 2023, č. j. KULK 5558/2023 OŽPZ 1499/2022

- **o povolení škodlivého zásahu do 23 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů** dle § 56 odst. 6 ZOPK dle výroku I. (čímž vznikne škodlivý zásah do cenných biotopů, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení zásahu do krajinného rázu** dle ust. § 12 odst. 1 ZOPK dle výroku II. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení zásahu do VKP** dle ust. § 4 odst. 2 ZOPK dle výroku III. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení zásahu do registrovaného VKP (R-VKP)** dle ust. § 4 odst. 2 ZOPK i kácením 56 ks stromů dle výroku IV. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat) a
- **o povolení kácení 371 ks stromů a keřů na ploše 5,6594 hektarů** dle § 8 odst. 6 ZOPK dle výroku V. (čímž vznikne ekologická újma, kterou je žádoucí přiměřeně kompenzovat),

z něhož vyplývá, že kácet lze IHNED po pravomocném umístění záměru, nikoliv např. po vydání pravomocného stavebního povolení, a doba pro realizaci vegetační/sadové výsadby (SO 801) a ani náhradní výsadba není konkrétně stanovena dříve, než do doby vydání kolaudačního souhlasu, ačkoliv by to mohlo být se zprovozněním záměru, resp. nanejvýš do 1 roku od jeho zprovoznění

Navíc je nutné uplatnit princip rychlého zmírnění a rychlých kompenzací škodlivého zásahu záměru (do krajinného rázu, do VKP, do cenných biotopů apod. a kácením mimolesních dřevin), tzn. k výsadbě by mělo dojít co nejrychleji od zprovoznění silnice a od kácení dřevin v její trase, nikoliv za několik let či desetiletí až k vydání kolaudačního souhlasu. Návrh je přitom realizovatelný a uskutečnitelný, neboť budou o několik let dříve zajištěny zmírňující a kompenzační opatření, které se týkají i estetického vnímání, protihluková funkce, snížení znečištění ovzduší automobilovým provozem atd.

Děti Země níže předkládají námět takové nové podmínky do územního rozhodnutí či do relevantního závazného stanoviska (viz níže), z něhož může odvolací úřad a příslušná nadřízené orgány v rámci přezkumů převzít jeho jádro a použít k uložení nové podmínky (2 varianty):

- ♦ *„Výsadba nových dřevin, tj. vegetační či sadové úpravy, náhradní výsadba apod., bude na vybraných místech jako kompenzační a zmírňující opatření provedena do zprovoznění záměru, tj. současně s předčasným užíváním záměru či se spuštěním zkušebního provozu, čím budou škodlivé vlivy a zásahy záměru rychleji a účinněji kompenzovány a zmírněny.“*
- ♦ *„Výsadba nových dřevin, tj. vegetační či sadové úpravy, náhradní výsadba apod., bude na vybraných místech jako kompenzační a zmírňující opatření provedena do 1 roku od zprovoznění záměru, tj. současně s předčasným užíváním záměru či se spuštěním zkušebního provozu, čím budou škodlivé vlivy a zásahy záměru rychleji a účinněji kompenzovány a zmírněny.“*

Děti Země žádají, aby

- buď přímo mezi **podmínkami územního rozhodnutí** byla uložena taková podmínka, která zajistí výsadbu mimolesních dřevin současně se zprovozněním záměru, tj. spuštěním předčasného užívání či spuštěním zkušebního provozu (pozn.: pokud ŘSD, které pohrdá zájmy ochrany přírody a ŽP, dokáže více zadlužit ČR zbytečným utracením 72 mil. Kč na urychlení zprovoznění dálnice D0136 Říkovice – Přerov asi o 3 měsíce a zprovoznit ji již dne 19. 12. 2025, jistě dokáže u silnice délky 8,527 km vysadit přiměřené množství nových dřevin za škodlivé zásahy a za kácení), resp. nejpozději do 1 roku od jeho zprovoznění,
- nebo mezi **podmínkami příslušných závazných stanovisek**, tj. např. závazné stanovisko EIA a obou JZS, tzn. je nutné provést dle ust. § 149 správního řádu přezkumné řízení jejich zákonnosti a správnosti a uložit změnu ve prospěch rychlejšího uložení výsadby nových dřevin v rámci vegetačních/sadových úprav a v rámci náhradní výsadby do zprovoznění záměru, příp. nejpozději do 1 roku od jeho zprovoznění, nikoliv až do získání kolaudačního souhlasu.

2. K bodu 5.4. vyjádření č. 1: k územnímu řízení předložit návrh vhodného způsobu zimní údržby silnice snižující využití posypových solí s ohledem na její průchod ochrannými pásmy vodních zdrojů

Děti Země v bodě 5.4. svého vyjádření č. 1 ze dne 15. 4. 2024 mj. žádaly, aby součástí spisu byl návrh/studie, která by řešila snížení množství a koncentrace posypových solí v trase silnice při jejím průchodu **ochrannými pásmy vodních zdrojů**. Dle účelu územního řízení i dle judikatury správních soudů je totiž žádoucí, aby tento návrh byl předložen již v rámci územního řízení, neboť v něm se řeší střety stavebního záměru s různými veřejnými zájmy, včetně kvality povrchových vod a vlivu znečišťujících látek zimní údržbou. Tento návrh tak nemůže být předložen až ve stavebním řízení či spolu se žádostí o vydání kolaudačního souhlasu. Současně je také nutné, aby se s ním spolky mohly seznámit a příp. se k němu vyjádřit, což je právě územní řízení.

KÚ na str. 124 svého rozhodnutí **považuje tuto připomínku za splněnou**, neboť **otázka posypové soli v rámci zimní údržby** je řešena v podmínce č. 72 závazného stanoviska EIA ze dne 3. 6. 2029, která je součástí jeho rozhodnutí (cit.: „V rámci zimní údržby komunikace pro zmenšení zátěže vodních toků solením musí být tato zimní údržba zabezpečena moderní technologií „skrápěného solení“, která umožňuje minimalizovat úlet zrn posypového materiálu mimo vozovku.“)

Děti Země se tímto vyřízením svého návrhu/požadavku neztotožňují, neboť v podmínce č. 72 závazného stanoviska EIA a ani v žádné podmínce napadeného rozhodnutí nenašly splnění svého návrhu, aby pro území ochranných pásem vodních zdrojů bylo navrženo množstvím nižší objem použití posypových solí, jelikož tato podmínka se jen obecně zabývá zimní údržbou, nikoliv konkrétní ochrannými pásmy vod. Navíc je tato podmínka uložena až pro fázi PROVOZU, nikoliv ve fázi PŘÍPRAVY, takže Děti Země nebudou moci návrh/studii o nižší spotřebě posypových solí v ochranných pásmech vodních zdrojů v územním a ani ve stavebním řízení prostudovat a ani připomínkovat.

Rozhodnutí je tak v rozporu s materiální pravdou a je nepřezkoumatelné, jelikož se Děti Země nijak řádným způsobem nedověděly, co konkrétně brání takový návrh/studii předložit do územního řízení, s nímž by se Děti Země mohly seznámit a vyjádřit se.

Došlo tak k porušení jejich základních práv. Postup KÚ postrádá logiku a je uváděn bez znalosti věci, resp. v rozporu s ust. § 2 odst. 4 a s ust. § 3 správního řádu, neboť ve svém vyjádření předložily jasný návrh, který se týká citlivých oblastí, tj. pásem vodních zdrojů, kdy je nutné střet záměru s ochranou vodních zdrojů jako veřejný zájem řešit již v územním řízení i s příp. účastí spolků, ale KÚ je odkázal na „běžné“ území a „běžný“ postup až ve fázi provozu.

Děti Země na podporu svého požadavku níže předkládají řízení o změně umístění dálnice **D0136 Říkovice – Přerov**, kdy až rozsudkem Krajského soudu v Ostravě došlo k jeho zrušení pro vadu závazného stanoviska EIA, takže ŘSD bylo přinuceno takový návrh/studii předložit již do územního řízení, nikoliv až po vydání stavebního povolení.

a) podkladem pro územní řízení u D0136 bylo závazné stanovisko EIA ze dne 30. 11. 2016, č. j. 63946/ENV/A6 a ověřující závazné stanovisko EIA ze dne 23. 4. 2018, č. j. MZP/2017/710/1294, které byly dle § 149 správního řádu přezkoumány, přičemž výsledkem bylo potvrzující stanovisko ministra životního prostředí ze dne 20. 4. 2020, č. j. MZP/2020/430/225

b) v požadavku č. 18 závazného stanoviska EIA ze dne 30. 11. 2016 se uvádí následující: „*Ke kolaudačnímu řízení navrhnout vhodný způsob zimní údržby komunikace **snížující využití posypových solí** s ohledem na průchod dálnice D1 vnějším **ochranným pásmem 2. stupně** jímajícího území Tovačov, Troubky, Brodek, územím CHOPAV Kvartér řeky Moravy a **ochranným pásmem zdrojů** přírodních minerálních vod Horní Moštěnice.*“

c) na základě žaloby Děti Země vydal Krajský soud v Ostravě rozsudek ze dne **20. 10. 2020, č. j. 38 A 6/2020 – 230**, kterým bylo zrušeno rozhodnutí KÚ v Olomouci ze dne 8. 6. 2020, č. j. KUOK 62851/2020 o potvrzení rozhodnutí MM Olomouc ze dne 19. 11. 2019, č. j. SMOL/240886/2019/OS/US/Sem o změně územního rozhodnutí pro záměr „D1, stavba 0136 Říkovice – Přerov“, přičemž krajský soud v něm mj. uvádí toto:

„30. Krajský soud však shledal důvodné námitky žalobců směřující proti tomu, že prioritní stanovisko, potažmo potvrzující stanovisko ministra životního prostředí se nedostatečně, resp. nezákonně vypořádalo s požadavkem týkajícím se předložení podkladů **řešení zimní údržby, kdy podle prioritního stanoviska EIA je toto požadováno až ke kolaudačnímu souhlasu.**“

32. Z citovaného ustanovení vyplývá jednoznačně, že závady ve sjízdnosti dálnice se odstraňují primárně chemickými rozmrazovacími materiály, a to s výjimkou úseků, pro které je vydán zákaz jejich použití. Podle krajského soudu je nutno v tomto směru dojít k závěru, že **za situace, kdy průběh dálnice je navrhován vnějším ochranným vodním pásmem II. stupně ve vztahu k řece Bečvě a ochranných pásem zdrojů přírodních minerálních vod Horní Moštěnice, nelze vyloučit nepříznivý vliv užitých chemických materiálů na životní prostředí, zejména na kvalitu vod...**

Podle krajského soudu tak způsob odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice **není z povahy věci pouze technikálií, kterou by bylo možno odložit až do kolaudačního řízení, neboť již v územním řízení je nezbytné se zabývat s ohledem na konkrétní průběh dálnice krajinou tím, na jakém úseku dálnice bude užit posyp chemický a na jakém způsob odlišný (zdršňovací) a v návaznosti na to pak také to, jakým způsobem a kam budou z dálnice odváděny nečistoty a jak s nimi bude nakládáno.** Takové řešení však již musí být zásadně součástí **územního rozhodnutí** o umístění stavby, neboť ve stavebním řízení se stanovují již konkrétní podmínky pro provedení stavby, a pokud je to třeba, i pro její užívání...

33. Konečně, lze také přisvědčit žalobcům, že **odsunem řešení způsobu posypu dálnice až do kolaudačního řízení dojde k vyloučení dotčené veřejnosti z účasti na řízení**, což s ohledem na shora uvedené předpokládané možné negativní vlivy na životní prostředí krajský soud hodnotí jako **rozporné s účelem posouzení vlivů záměrů na životní prostředí a účinné možnosti účasti dotčené veřejnosti na jejich posuzování.**

34. Krajský soud má tedy prioritní **závazné stanovisko EIA z 30. 11. 2016 a následné potvrzující stanovisko ministra životního prostředí z 20. 4. 2020 za nezákonné... neobsahovalo dostatečné opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů na životní prostředí.** Jestliže MMOL a žalovaný z tohoto nezákonného stanoviska vycházel, jsou nutně i jejich rozhodnutí nezákonná...

ŘSD pak v novém územním řízení předložilo podklad s názvem **„Návrh zimní údržby dálnice pomocí CHRL a ověření možných dopadů na povrchové a podzemní vody“** (2/2021), který se zabýval použitím posypových solí v rámci zimní údržby dálnice, a to i s ohledem na její průchod cennými oblastmi z hlediska vodních poměrů.

Děti Země níže předkládají námět **nové podmínky** do územního rozhodnutí či do závazného stanoviska EIA, z něhož může odvolací úřad a příslušná nadřízené orgány v rámci přezkumů převzít jeho jádro a použít k uložení nové podmínky:

- ♦ „**Součástí dokumentace pro územní řízení bude návrh vhodného způsobu zimní údržby silnice snižující využití posypových solí s ohledem na její průchod ochrannými pásmy vodních zdrojů.**“

Děti Země alternativně předkládají námět **změny podmínky č. 72** závazného stanoviska EIA, z něhož může MŽP v rámci přezkumu převzít jeho jádro a použít k uložení této změny:

- ♦ **podmínka č. 72 ve fázi provozu:** „V rámci zimní údržby komunikace pro zmenšení zátěže vodních toků solením musí být tato zimní údržba zabezpečena moderní technologií „skrápěného solení“, která umožňuje minimalizovat úlet zrn posypového materiálu mimo vozovku.“
- ♦ **např. nová podmínka č. 52 ve fázi přípravy:** „**Součástí dokumentace pro územní řízení bude návrh zimní údržby silnice s cílem zmenšit zátěž vodních toků solením použitím moderní technologie „skrápěného solení“, která umožní minimalizovat úlet zrn posypového materiálu mimo vozovku, přičemž její obsah se soustředí na snížení objemu škodlivých vlivů posypových solí při průchodu silnice ochrannými pásmy vodních zdrojů.**“

Děti Země žádají, aby

- buď přímo mezi **podmínkami územního rozhodnutí** byla uložena nová podmínka (viz výše) o předložení návrhu na snížení použití posypových solí během zimní údržby, a to s ohledem na průchod silnice ochrannými pásmy vodních zdrojů, k němuž se účastníci budou moci vyjádřit aspoň v odvolací fázi tohoto řízení,
- nebo mezi **podmínkami ve fázi přípravy závazného stanoviska EIA**, tzn. je nutné provést dle ust. § 149 správního řádu přezkumné řízení jeho zákonnosti a správnosti, byla uložena nová podmínka do fáze přípravy (viz výše) či byla podmínka č. 72 změněna dle námětu (viz výše) a přeražena fázi přípravy, která se týká

předložení návrhu na snížení použití posypových solí během zimní údržby, a to s ohledem na průchod silnice ochrannými pásmy vodních zdrojů, k němuž se účastníci budou moci vyjádřit v odvolací fázi tohoto řízení,

3. K bodu 5.5. vyjádření č. 1: ke stavebnímu řízení předložit Plán monitoringu stavu všech složek životního prostředí od zahájení terénních prací po vydání kolaudačního souhlasu

Děti Země v bodě 5.5. svého vyjádření č. 1 ze dne 15. 4. 2024 mj. žádaly, aby mezi podmínkami územního rozhodnutí byl požadavek na obsah DSP o sledování stavu ŽP od zahájení záměru do získání kolaudačního souhlasu, tzn. aby se mohly spolky ještě před vydáním stavebního povolení seznámit s plánem, jak se budou sledovat složky ŽP, tj. stav ovzduší, hluková situace, stav vodních poměrů, zásahy do cenných biotopů a jedinců ve smyslu ust. § 56 ZOPK (najatým biodozorem) a realizace zmírňujících a kompenzačních opatření, dozor při skrývkových pracích, ohledání stavu území s VKP, stavu dřevin před a během kácení mimolesních a lesních dřevin a realizace kompenzačních či zmírňujících opatření apod., což může trvat 3-15 let (např. dálnice D0805 Lovosice – Řehlovice délky 16,4 km se staví od 11/2007, tj. téměř 18 let, a stále není hotová a tedy nemá kolaudační souhlas), a příp. se k takovému plánu němu vyjádřit.

KÚ na str. 124-125 svého rozhodnutí považuje tuto připomínku za splněnou, neboť monitoring stavu ŽP je řešen v podmínkách č. 75 a č. 76 závazného stanoviska EIA ze dne 3. 6. 2029, která je součástí jeho rozhodnutí.

Děti Země se tímto vyřízením svého návrhu/požadavku neztotožňují, neboť podmínky č. 75 a č. 75 se buď týkají období od zprovoznění záměru do vydání kolaudačního souhlasu nebo od vydání kolaudačního souhlasu v rámci trvalého provozu, nikoliv obdobím od zahájení skrývkových prací, tj. během REALIAZCE záměru až do vydání kolaudačního souhlasu, kde probíhají výstavbou záměru a jeho provozováním probíhají nejrozsáhlejší škodlivé zásahy do složek ŽP (viz výše) a také řada zmírňujících a kompenzačních opatření (např. snižování prašnosti během výstavby či dodržování limitů intenzit hluku během výstavby a při provozování), takže je žádoucí nějaký takový plán mít, a to nejpozději ve stavebním řízení, aby se k němu mohli účastníci řízení, včetně spolkl, vyjádřit.

Sice se tento plán týká stavebního řízení, nikoliv územního, nicméně v rámci principu opatrnosti ho předkládají Děti Země již nyní, aby ŘSD vědělo, co má se žádostí o vydání stavebního povolení předložit.

Rozhodnutí je tak v rozporu s materiální pravdou a je nepřezkoumatelné, jelikož se Děti Země nijak řádným způsobem nedověděly, co konkrétně brání takový plán uložit mezi podmínkami územního rozhodnutí, aby byl k dispozici ve stavebním řízení, přičemž řada podmínek územního rozhodnutí se rovněž týká stavebního řízení (a požadavků na obsah DSP či žádosti o vydání stavebního povolení)

Došlo tak k porušení jejich základních práv. Postup KÚ postrádá logiku a je uváděn bez znalosti věci, resp. v rozporu s ust. § 2 odst. 4 a s ust. § 3 správního řádu, neboť Děti Země předložily jasný návrh, který ale nebyl logickým způsobem vypořádán – odkazy na závazné stanovisko EIA neřeší připomínku, takže je zčásti irrelevantní.

Děti Země žádají, aby takový plán byl součástí územního rozhodnutí nebo aby odvolací úřad logickým a zákonným způsobem se připomínkou zabýval a řádným vysvětlil, proč se připomínka zamítá, ačkoliv je reálná a uskutečnitelná.

4. K bodu 5.7. vyjádření č. 1: maximálně přirozený stav přeložek vodních toků – požadavky na uložení podmínek

Děti Země v bodě 5.7. svého vyjádření č. 1 ze dne 15. 4. 2024 mj. žádaly, aby bylo zabráněno tomu, že dna a svahy zasažených vodních toků byly změněny na betonové, s dlažbou, s rovinaninou, se záhozem apod. (viz další možnosti v rozporu s přírodě blízkým způsobem, jak uvádí tato stránka: http://hgf10.vsb.cz/546/UT/chapter_6.html).

Z obsahu oznámení o zahájení řízení vyplývá, že ŘSD počítá s těmito 7 přeložkami a úpravami vodních toků:
SO 320 Přeložka vodoteče km 5,383

SO 321 Přeložka vodoteče km 6,794
SO 322 Přeložka koryta km 6,893 – 7,892
SO 323 Přeložka Heřmanického potoka km 11,117 – 11,580
SO 324 Přeložka vodoteče km 12,158
SO 325 Přeložka vodoteče km 12,285
SO 326 Přeložka vodoteče km 12,430

Děti Země proto mj. žádaly, aby:

- **dna všech přeložek vodních toků měla přirozený charakter a navíc bez příčných bariér**, tzn. je toto nutné uložit do podmínek rozhodnutí
- **svahy všech přeložek vodních toků neobsahovaly nějaký typ opevnění**, což se týká i podmostí, tzn. je toto nutné uložit do podmínek rozhodnutí

KÚ na str. 125-126 svého rozhodnutí **považuje tuto připomínku za splněnou**, neboť koryta vodních toků budou mít různorodý tvar, přičemž dle potřeby budou svahy a dna těchto koryt zpevněny kamenným záhozem, přičemž ve spisu jsou i vyjádření vlastníků vodních toků, tj. Povodí Labe a Lesů ČR, a koryta vodotečí posoudily odborné státní orgány, které je vyhodnotily jako přijatelné/přípustné.

Děti Země se tímto vyřízením svého návrhu/požadavku neztotožňují, neboť se domnívají, že nic nebrání tomu, aby svahy a dna přeložek vodních toků měla přírodní charakter či blízký a jen skutečně ve výjimečných a odůvodněných případech došlo nanejvýš i části svahů a v krátkém úseku k nějakému typu opevnění (zához kamene). ŘSD je jistě schopné revitalizovat zničené vodní toky tak, aby měly skutečně přírodní charakter, jak uvádí cit. webová stránka.

Dle zjištění Děti Země se koryty vodních toků zabývají mj.:

* **podmínky č. 29, č. 30 a č. 31** závazného stanoviska EIA ze dne 3. 6. 2029 (č. 29: „V dokumentaci pro stavební povolení u stavebních objektů přecházejících přes vodní toky s ohledem na zajištění stability koryt navrhnout nejvhodnější úpravy a opevnění po prokázání, že nelze řešit křížení toku bez konkrétní úpravy; při projektování objektů křížících vodní toky zajistit dostatečnou drsnost toku v podmostí, která neomezí poproudovou a protiproudovou migrační dostupnost pro ryby; jako nejvhodnější se jeví modelace přírodě blízkého koryta se suchými bermami po stranách založení mostů, což umožní také migraci suchozemským organismům pod komunikacemi; v případě křížení regulovaného koryta pro tento úsek navrhnout přiměřenou změnu k přírodě bližšímu korytu.“, č. 30: „V dokumentaci pro stavební povolení na základě znalosti podrobných hydrologických charakteristik vodních toků a na základě zpracování požadavků správců toků posoudit nutnost a rozsah realizace navržených úprav vodních toků; navrhované řešení předložit k odsouhlasení příslušnému orgánu ochrany přírody.“, č. 31: „V dokumentaci pro stavební povolení dna přeložených vodních toků realizovat jako přirozená; v případě nemožnosti ponechání dna v přírodním stavu ze zdůvodněných technických důvodů, bude přípustné provést zpevnění dna a opevnění břehů přírodním kamenem; u překládaných vodních toků zachovat diverzitu hloubky a proudu; nebudovat široká mělká koryta s uniformním prouděním – vhodné bude realizovat například model širší bermy (i do jisté míry opevněné např. kamenným záhozem břehů) a užší přírodní kynety; zejména bude respektován požadavek, aby v úseku cca 11 km komunikace umísťované do prostoru prameniště a části navazující vodoteče (č.h.p. 2-04-09-003), která je pravostranným přítokem Heřmanického potoka, bylo s ohledem na statut vodního toku, jako významného krajinného prvku, vytvořeno přírodě blízké koryto včetně vegetačního doprovodu, namísto striktně technického řešení a tím neurychlovat odtok vod z území.“) či

* **podmínka č. 9** pro výrok III. JZS KÚ ze dne 31. 5. 2025 (cit.: „Překládaná a stavbou ovlivněná koryta vodních toků budou realizována přírodě blízkou formou při zachování diverzity hloubky a proudu; nebudovat široká mělká koryta prizmatického tvaru s uniformním prouděním – vhodné bude realizovat například model širší bermy. **Zaústění dešťové kanalizace do recipientů bude opevněno přírodě blízkým způsobem** např. kamenným záhozem, tedy bez použití dlažby do betonu (podmínka pro výrok III).“)

Rozhodnutí je nepřezkoumatelné, jelikož se Děti Země řádným způsobem nedověděly, co konkrétně brání tomu, aby přeložky vodních toků nemohly mít přírodní charakter (či jemu blízký) a skutečně počtem a délkou jen na určitých omezených místech by byl jiný, resp. části svahů by byly jen s kamenným záhozem.

Došlo tak k porušení jejich základních práv. Postup KÚ je v rozporu s ust. § 2 odst. 4 a s ust. § 3 správního řádu, neboť Děti Země ve svém vyjádření předložily jasný návrh, který se týká vodních toků.

Děti Země níže předkládají námět nové podmínky do územního rozhodnutí či do relevantního závazného stanoviska (příklady viz výše), z něhož může odvolací úřad a příslušná nadřízené orgány v rámci přezkumů převzít jeho jádro a použít k uložení nové podmínky:

- ♦ *„Opevnění kynety dna, opevnění břehů a celkové úpravy podélného profilu koryta vodních toků se bude provádět tak, aby odpovídaly základním revitalizačním cílům, tj. upravené koryto přizpůsobit přírodě blízkému stavu. Obecně se jedná o preferenci hrubých kamenných záhozů při opevnění dna místo kamenné rovnániny s cílem vytvoření vysoké úkrytové kapacity pro ochranu ryb před piscifágními predátory, vkládání dřevěných výhonů a dnových prahů apod.“*

Děti Země žádají, aby

- buď přímo mezi **podmínkami územního rozhodnutí**, byla uložena taková podmínka pro DSP ve prospěch přírodního charakteru dna a svahů vodních toků tak, aby měla přírodní charakter, tzn. bez betonování či bez kamenné dlažby, s použitím dřeva a jiných přírodních materiálů, přičemž kamenný zához bylo použito jen v podrobně zdůvodněných a odsouhlasených případech a jen na krátkých částech toků, např. v menší části podmostí apod.,
- nebo mezi **podmínkami příslušného závazného stanoviska**, tj. příkladmo závazné stanovisko EIA, JZS KÚ a stanovisko dle vodního zákona, tzn. je nutné provést dle ust. § 149 správního řádu přezkumné řízení jejich zákonnosti a správnosti, byla uložena taková podmínka pro DSP ve prospěch přírodního charakteru dna a svahů vodních toků tak, aby měla přírodní charakter, tzn. bez betonování či bez kamenné dlažby, s použitím dřeva a jiných přírodních materiálů, přičemž kamenný zához bylo použito jen v podrobně zdůvodněných a odsouhlasených případech a jen na krátkých částech toků, např. v menší části podmostí apod.,

5. K bodu 5.8. vyjádření č. 1: k umístěným či DUN

Děti Země v bodě 5.8. svého vyjádření č. 1 ze dne 15. 4. 2024 mj. žádaly, aby všechny znečištěné vody ropnými látkami a zimní údržbou na povrchu silnice byly svedeny silniční kanalizací do retenčních nádrží (dále jen RN) a do žádných dešťových usazovacích nádrží (dále jen DÚN), které musejí obsahovat záchytná zařízení ropných látek, resp. **odlučovače ropných látek**.

Z obsahu oznámení o zahájení řízení vyplývá, že ŘSD počítá s těmito 5 DUN/RN:

SO 360 Dešťová usazovací a retenční nádrž na SO 301

SO 361 Dešťová usazovací a retenční nádrž na SO 303

SO 362 Dešťová usazovací nádrž na SO 304

SO 363 Dešťová usazovací a retenční nádrž na SO 305

SO 364 Dešťová usazovací a retenční nádrž na SO 306

KÚ na str. 126 svého rozhodnutí **považuje tuto připomínku za splněnou**, neboť RN zajistí, aby se škodlivé látky, včetně ropných, nedostaly do přírodního prostředí.

Děti Země se tímto vyřízením svého návrhu/požadavku neztotožňují, neboť stále není zřejmé, zda znečištěné vody ze silnice (zimními solemi, ropnými látkami) skutečně projdou nějakými čistícími zařízeními, resp. zda v RN budou **ODLUČOVAČE ROPNÝCH LÁTEK** (dále jen ORL) či nikoliv. Na str. 22-23 napadeného rozhodnutí se sice uvádí **popis SO 360 až SO 364**, ale z něho nelze vyčíst, **zda tyto ORL budou použity či nikoliv**, takže tuto připomínku nelze považovat za správně a zákonně vyřízenou.

Rozhodnutí je tak v rozporu s materiální pravdou a je nepřezkoumatelné, jelikož se Děti Země nijak řádným způsobem nedověděly, zda na RN budou ORL či nikoliv nebo jiné konkrétní a reálné zařízení proti úniku ropných látek či k jejich separaci.

Došlo tak k porušení jejich základních práv. Postup KÚ postrádá logiku a je uváděn bez znalosti věci, resp. v rozporu s ust. § 2 odst. 4 a s ust. § 3 správního řádu, neboť ve svém vyjádření předložily jasnou připomínku, která ale nebyla řádně a přesvědčivě vypořádána.

Není tedy zřejmé, zda je zajištěno, že znečištěné srážkové vody ropnými látkami a příp. i zimní údržbou nebudou pronikat volně do půdy nebo do vodních toků, které navíc v době klimatických změn budou spíše bezvodé či s nízkým stavem vody. Nelze připustit znečištění půdy a povrchových vod, včetně území s ochrannými pásmy vodních zdrojů, znečištěnými vodami z nové silnice.

Děti Země na podporu svého názoru, že otázka použití zachycovačů ropných látek (ORL) je v územním řízení zásadní, odkazují na rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne **31. 1. 2024, č. j. 31 A 10/2023 – 159**, který bylo zrušeno rozhodnutí Krajského úřadu Zlínského kraje ze dne 19. 9. 2022, č. j. KUZZL 78323/2022 o změně č. 1 a č. 2 územního rozhodnutí pro dálnici **R4901 Hulín – Fryšták** (s 22 SO), který mj. uvádí toto.

„45. Žalobce b) také namítá, že objekty SO 102 a 112 nejsou osazeny odlučovači ropných látek. Žalovaný k tomu uvádí, že převážná část objektu SO 112 je odvodňována prostřednictvím objektu SO 327 (str. 57 napadeného rozhodnutí). Rovněž zde žalovaný uvádí, že oba objekty jsou řádně odvodněny a že v rámci celé stavby umístěné rozhodnutím z roku 2004 byly umístěny další odlučovače, které s ohledem na jejich polohu nebyly předmětem řízení o změně územního rozhodnutí. Takové vypořádání odvolací námítky však nelze považovat za dostatečné.

Žalobce b) v odvolání namítal nesprávné vyřešení odvodu povrchových vod z vozovky u objektů SO 102 a 112 (oba tyto objekty předmětem změnového územního rozhodnutí jsou), konkrétně poukazoval na to, že určitá část vozovek u těchto objektů není osazena odlučovači ropných látek a povrchová voda z nich tak není od těchto látek očišťována. Žalovaný se tak měl k celé této námitce vyjádřit, což neučinil, neboť se vyslovil pouze k určité části zpochybňovaných objektů a poté neurčitě poukázal na nějaké další odlučovače umístěné jinde. Jeho rozhodnutí je v této části nepřezkoumatelné.

55. Žalobce dále namítal nepřezkoumatelné vypořádání jeho odvolací námítky, že je nedostatečně popsán SO 327, neboť není zřejmé, na jakém principu bude zachycení ropných látek probíhat a jaká je jeho kapacita a účinnost. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že na základě odvolacích námitek žalobce b) doplnil výrok prvostupňového rozhodnutí ve vztahu k popisu SO 327.

Z napadeného rozhodnutí k tomu vyplynulo, že na jeho str. 4 žalovaný skutečně doplnil popis retenční nádrže SO 327 tak, že bude umístěna na pozemku p.č. 1480 v k.ú. Třebětice a kde přesně se na tomto pozemku bude nacházet. Rovněž zde byly uvedeny rozměry retenční nádrže (54m x 34m).

Z napadeného rozhodnutí však nijak nevyplývá odpověď na žalobcovy odvolací námítky, že není zřejmé, na jakém principu bude zachycení ropných látek probíhat, jaká je kapacita a účinnost výustního objektu. Žalovaný tedy pochybil, pokud se v napadeném rozhodnutí k těmto otázkám vůbec nevyslovil. Současně odpověď na ně není zjištělná ani z kontextu napadeného rozhodnutí. Bude tedy na žalovaném, aby v novém řízení tyto odvolací námítky řádně vypořádal. K tvrzením žalovaného uvedeným ve vyjádření k žalobě soud přihlížet nemůže.

56. Stejně tak se žalovaný v novém rozhodnutí vyjádří k tvrzení žalobce, že SO 327 nemůže být umístěn jen na pozemku p.č. 1480 v k.ú. Třebětice, neboť jeho součástí je i potrubí o délce více než 300 m a 9 kanalizačních šachet, a že výkresová část SO 327 nezobrazuje všechny jeho součásti (napojení na kanalizaci v obci Třebětice). K těmto tvrzením žalobce se totiž žalovaný v napadeném rozhodnutí také nevyjádřil.“

Děti Země žádají, aby odvolací úřad prověřil, zda všechny RN mají skutečně ORL či jiná zařízení na zachycení ropných látek a konkrétním způsobem to prokázal. A pokud taková zařízení nejsou součástí umístění záměru, tak je nutné mezi podmínky územního rozhodnutí uložit takovou podmínku, aby tato zařízení byla součástí výše uvedených 7 SO, což bude ověřeno ve stavebním řízení, tzn. tyto SO budou skutečně obsahovat i odlučovače ropných látek.

6. K bodu 5.9. vyjádření č. 1: PHS s výsadbou popínavých rostlin a s ochranou před nárazy ptáků

Děti Země v bodě 5.9. svého vyjádření č. 1 ze dne 15. 4. 2024 mj. žádaly, aby KÚ mezi podmínky rozhodnutí o umístění záměru zahrnul dva návrhy (výsadba rostlin podél neprůhledných PHS a zajištění ochranných prvků na průhledných PHS před zbytečnými nárazy ptáku, jak uvádí TP Ministerstva dopravy č. 104 z 4/2024), takže ke stavebnímu řízení by se muselo jednoznačně stanovit, jaké konkrétní zmírňující opatření (krajinný ráz a na ochranu ptáků) by příslušné povolované PHS obsahovaly.

Z obsahu oznámení o zahájení řízení vyplývá, že ŘSD počítá s výstavbou **SO 760 Protihlukové stěny**.

KÚ na str. 126 svého rozhodnutí **považuje tuto připomínku za splněnou**, neboť v podmínce č. 23 svého rozhodnutí stanovil u neprůhledné PHS navrhované ochranné opatření, tj. výsadbu popínavých dřevin.

Děti Země podmínku č. 23 napadeného rozhodnutí prověřily (viz str. 78-80), přičemž zjistily toto:

- obsahuje požadavky JZS KÚ ze dne 31. 1. 2023
- **neobsahuje** žádné Děti Země navržené opatření u neprůhledných PHS v podobě výsadby popínavých rostlin
- **neobsahuje** žádné Děti Země navržené konkrétní opatření u průhledných PHS, jen obecně formulovaný požadavek č. 7, který uvádí, že „z důvodu ochrany ptáků budou transparentní protihlukové stěny opatřeny svislými pruhy nebo obdobným opatřením (pískování, matování) zvýrazňujícím kontrast těchto plochu pro proletující ptáky (podmínka pro výrok I JZS OŽP)“

Děti Země se tímto vyřízením svého návrhu/požadavku neztotožňují, neboť je v rozporu s materiální pravdou a je nepřezkoumatelné, jelikož se Děti Země nijak řádným způsobem nedověděly, proč oba konkrétně formulované návrhy nelze uložit. Došlo tak k porušení jejich základních práv.

Postup KÚ postrádá logiku a je uváděn bez znalosti věci, resp. v rozporu s ust. § 2 odst. 4 a s ust. § 3 správního řádu, neboť Děti Země ve svém vyjádření předložily 2 konkrétní návrhy, které ale nebyly řádně a přesvědčivě vypořádány.

Děti Země opakují, že je žádoucí, aby

- 1) podél **jakýchkoliv PHS** byla z vnějších částí zajištěna výsadba místně původních druhů popínavých rostlin (např. břečťan popínavý), které by zmírnily škodlivý zásah záměru na krajinný ráz a současně by tyto rostliny podpořily živočišnou biodiverzitu
- 2) na **průhledných PHS** byly vyznačeny účinné ochranné prvky proti zbytečným nárazům ptáků, jak je např. uvádí článek ze dne **10. 3. 2020** s názvem „Ochrana průhledných výplní před kolizí s ptáky“ (viz <https://silnice-zeleznice.cz/zajimavosti/ochrana-pruhlednych-vyplni-pred-kolizi-s-ptaky-187>) nebo TP Ministerstva dopravy č. 104 z 4/2024 na str. 33-34 (viz https://pjpk.rsd.cz/data/USR_001_2_8_TP/TP_104_2024.pdf)

První připomínka nebyla vůbec splněna a není zřejmé proč, druhá připomínka rovněž nebyla splněna, neboť požadavek č. 9 JZS KÚ není formulován tak konkrétně, jako TP Ministerstva dopravy č. 104 z 4/2024 na str. 33-34, jelikož ochranné pruhy mohou být na průhledných PHS svislé nebo vodorovné, ale mezera mezi nimi je různá, resp. u svislých pruhů je max. 10 cm a u vodorovných pruhů max. 5 cm.

Děti Země vycházejí z níže uvedených podkladů:

- 1) článek „**Siluety dravců na protihlukových stěnách nepomáhají. Ptáci hynou dál (23. 10. 2012)**“

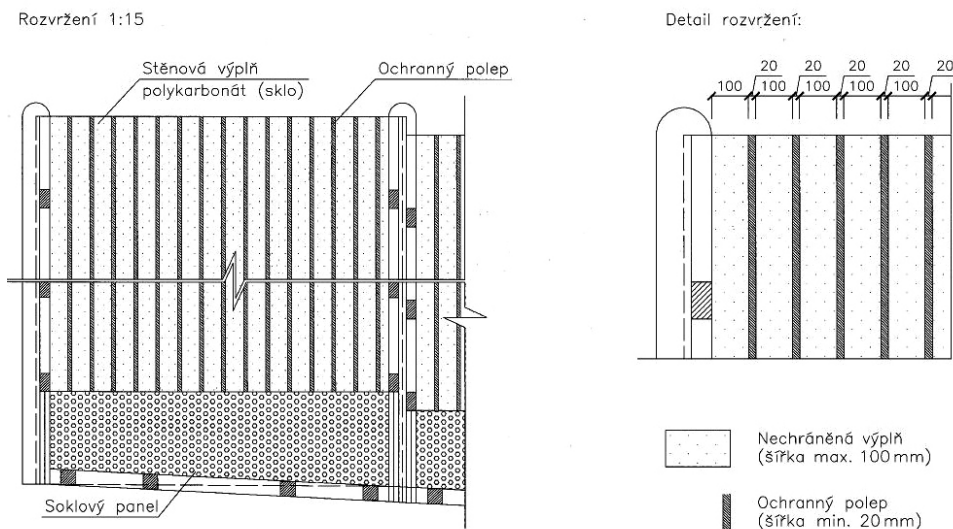
<http://ekolist.cz/cz/zpravodajstvi/zpravy/siluety-dravcu-na-protihlukovych-stenach-nepomahaji-ptaci-hynou-dal>

„Skleněná okna této protihlukové stěny jsou opatřena siluetami dravých ptáků... Podle ornitologů ovšem nejsou účinné, protože realizátoři stavby použili siluety ptáků, kterých se drobní ptáci nebojí.... Ochránci ptáků proto už nedoporučují používání siluet dravců. **Průhledné překážky je prý lepší „zviditelnit“ výrazným, nejlépe barevným vzorem, který jasně opticky oddělí stěnu nebo velkou skleněnou plochu domu od okolního prostředí. Ideální je prý skleněnou stěnu polepit pruhy, které budou kontrastovat s okolím. Podle ČSO je vyzkoušenou a účinnou metodou**

dva centimetry široká páska nalepená vertikálně v rozstupech maximálně deset centimetrů. Případně páska široká jeden centimetr v rozteči pět centimetrů. Možné je prý vytvořit i síť nebo jiné obrazce.“

2) publikace ČSO „Kolize ptáků s transparentními a reflexními plochami“:

„PHS dostatečně ochrání polepy nebo povrchová úprava výplní z výroby v podobě pásek o šíři min. 20 mm umístěných vertikálně nebo horizontálně. Při vertikálním polepu je doporučená vzdálenost mezi jednotlivými pásky max. 100 mm, v případě horizontálního polepu pak max. 50 mm.“

Grafický popis správného polepení PHS, který efektivně ochrání ptáky před nárazy

Děti Země žádají, aby

- buď přímo mezi **podmínkami územního rozhodnutí** bylo pro **neprůhlednou PHS** uloženo, že z její vnější části bude zajištěna výsadba místně původních druhů popínavých rostlin (např. břečťan popínavý), které by zmírnily škodlivý zásah záměru na krajinný ráz a současně by tyto rostliny podpořily živočišnou biodiverzitu, a **pro průhlednou PHS** bylo uloženo, že pokud budou použity pásy, tak musejí mít šířku min. 2 cm a při jejich vertikálním polepu bude vzdálenost mezi jednotlivými pásky max. 10 cm a při jejich horizontálního polepu bude tato vzdálenost max. 5 cm,
- nebo mezi **podmínkami příslušného závazného stanoviska**, tj. příkladmo závazné stanovisko EIA, JZS KÚ a JZS SCHKO, tzn. je nutné provést dle ust. § 149 správního řádu přezkumné řízení jejich zákonnosti a správnosti, byla pro **neprůhlednou PHS** uloženo, že z její vnější části bude zajištěna výsadba místně původních druhů popínavých rostlin (např. břečťan popínavý), které by zmírnily škodlivý zásah záměru na krajinný ráz a současně by tyto rostliny podpořily živočišnou biodiverzitu, a **pro průhlednou PHS** bylo uloženo, že pokud budou použity pásy, tak musejí mít šířku min. 2 cm a při jejich vertikálním polepu bude vzdálenost mezi jednotlivými pásky max. 10 cm a při jejich horizontálního polepu bude tato vzdálenost max. 5 cm.

7. Žádost o přezkum závazného stanoviska KÚ ze dne 23. 1. 2023, č. j. JMK 10534/2023 a ze dne 22. 11. 2022, č. j. OÚPSŘ 89/2022-OÚP KULK 72666/2022-OÚP dle § 15 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb. o souladu s ÚPD

Podmínka č. 20 napadeného rozhodnutí (str. 77) uvádí, že KÚ vydal pro záměr závazné stanovisko ze dne 22. 11. 2022, č. j. OÚPSŘ 89/2022-OÚP KULK 72666/2022-OÚP dle § 15 odst. zákona č. 183/2006 Sb., neboť umísťovaný záměr je v souladu s ÚPD, resp. se ZÚR LbK a s ÚP dotčených obcí.

Děti Země na základě své spolkové činnosti totiž zjistily, že se sice nějaký stavební záměr umístí v souladu s ÚPD, nicméně až v odvolacím řízení v rámci přezkumu příslušného závazného stanoviska o souladu záměru s ÚPD se dodatečně zjistí, že není v souladu s ÚP, takže toto závazné stanovisko je zrušeno a také územní rozhodnutí.

Posledním případem je spor o změnu umístění nelahozevských tunelů na železniční trati TEN-T Praha – Ústí nad Labem (soulad se ZÚR StK nikdo nezpochybňoval), kdy až v přezkumném řízení bylo zjištěno, že závazné stanovisko i potvrzující stanovisko KÚ v Praze bylo nezákonné.

Důkazem je rozhodnutí MMR ze dne 3. 8. 2022, č. j. MMR-41354/2022-81, vydané ve zkráceném přezkumném řízení ve věci posouzení stanoviska KÚ v Praze, které uvádí toto: „Závazné stanovisko Krajského úřadu Středočeského kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu (...), ze dne 24. 1. 2022, č. j.: 005480/2022/KUSK... označené jako „Potvrzení závazného stanoviska“... se mění tak, že záměr „**Rekonstrukce nelahozevských tunelů**“ (změna prostorového uspořádání v km 438,000 – 440,505 a stavby související) na pozemcích v katastrálním území Lobeč, Lobeček a Nelahozeves, se stanovuje jako nepřípustný...“

Děti Země žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti tohoto závazného stanoviska, zda je záměr skutečně v souladu s ÚPD a toto závazné stanovisko obsahuje skutečně všechny relevantní (platné) a reálné podklady pro vydání, přičemž pokud budou zjištěny jeho vady či nezákonnosti, tak aby bylo změněno, příp. zrušeno.

8. Žádost o přezkum závazného stanoviska KHS LbK ze dne 11. 10. 2022, č. j. KHSLB 19621/2022 dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví

Podmínka č. 16 napadeného rozhodnutí (str. 73-74) uvádí, že KHS LbK vydala pro záměr závazné stanovisko ze dne 11. 10. 2022, č. j. KHSLB 19621/2022 dle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, přičemž KÚ uložil 3 jeho požadavky:

- první dva se týkají **ochrany pitné vody** během PROVOZOVÁNÍ záměru a
- třetí se týká **ochrany veřejného zdraví před nadlimitními intenzitami hluku** během PROVOZOVÁNÍ (zkušební provoz či předčasné užívání) záměru

Děti Země předkládají tyto dva okruhy námitek.

8.1. Uložené požadavky se netýkají umístění a ani povolení záměru, ale jeho provozování

Podle Děti Země by tři uložené požadavky měly být součástí stavebního povolení, nikoliv územního rozhodnutí. Je tedy žádoucí tyto požadavky odstranit z územního rozhodnutí, neboť analogicky je rovněž nepřípustné, aby třeba Děti Země či jiný účastník řízení žádal uložit nějaké požadavky pro fázi provozu, ačkoli řízení se týká umístění záměru s přesahem k jeho povolení. Úřady a správní soudy totiž takové návrhy zamítají jako předčasné, neboť se netýkají předmětu řízení.

Současně není zřejmé, zda KHS uvažovala nějaké požadavky k územnímu řízení s přesahem do stavebního řízení uložit či nikoliv, takže je nutné obsah tohoto závazného stanoviska v rámci ust. § 149 správního řádu posoudit i z tohoto hlediska (správnost a zákonnost) a příp. uložit takové požadavky ze strany nadřízeného orgánu, které budou relevantní.

8.2. Návrh na uložení požadavků na ochranu veřejného zdraví před nadlimitním hlukem

Děti Země níže předkládají náměty 2 nových podmínek do územního rozhodnutí či do závazného stanoviska KHS LbK, které zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu veřejného zdraví, z nichž může odvolací úřad a nadřízený orgán (tj. Ministerstvo zdravotnictví) v rámci přezkumu převzít jejich jádra a použít k uložení nových podmínek, které jsou realizovatelné a uskutečnitelné:

- **Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení předložit podrobnou projektovou dokumentaci, ve které bude uveden harmonogram stavebních prací s podrobným uvedením zabezpečení organizace výstavby s ohledem na dopravní trasy, objízdné trasy, uzavírky, oplocení apod., včetně zabezpečení možnosti příjezdu nebo průjezdu vozidel jednotek požární ochrany.**

- *Před podáním žádosti o vydání stavebního povolení předložit aktuální a podrobnou hlukovou studii i s návrhy na protihluková opatření během realizace záměru i během jeho provozování, pokud bude měřením zjištěno, že limity intenzit hluku mohou být překročeny nebo pokud hrozí vážné riziko jejich překročení.*

Podle Děti Země je na základě jejich zkušeností s umisťováním a s povolováním řady dopravních staveb žádoucí, aby KHS měla k dispozici **aktuální a odborně kvalitní podklady, včetně dokumentací a hlukových studií**, z nichž bude prokazatelně zřejmé, na jakých místech hrozí k překračování zákonných limitů během realizace záměru a jeho provozování a zda jsou skutečně naplánována technická či organizační opatření, která přesvědčivým způsobem zajistí plnění těchto limitů. A to i v případech, kdy jejich neplnění lze důvodně z modelových výpočtů očekávat jako riziko.

Děti Země žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti tohoto závazného stanoviska, přičemž žádají, mezi jeho požadavky byly zahrnuty i výše uvedené náměty 2 nových požadavků. Pokud by tento námět nadřízený orgán do tohoto závazného stanoviska nezahrnul, tak Děti Země žádají, aby tak mezi podmínky územního rozhodnutí učinil odvolací orgán, neboť oba náměty jsou reálné a uskutečnitelné.

9. Žádost o přezkum JZS KÚ v Liberci ze dne 31. 1. 2023, č. j. KULK 5558/2023 OŽPZ 1499/2022 dle zákona č. 114/1992 Sb.

Součástí územního řízení je JZS KÚ ze dne 31. 1. 2023, č. j. KULK 5558/2023 OŽPZ 1499/2022

- **o povolení škodlivého zásahu do 23 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů** dle § 56 odst. 6 ZOPK dle výroku I. (čímž vznikne škodlivý zásah do cenných biotopů, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení zásahu do krajinného rázu** dle ust. § 12 odst. 1 ZOPK dle výroku II. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení zásahu do VKP** dle ust. § 4 odst. 2 ZOPK dle výroku III. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení zásahu do registrovaného VKP (R-VKP)** dle ust. § 4 odst. 2 ZOPK i kácením 56 ks stromů dle výroku IV. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat) a
- **o povolení kácení 371 ks stromů a keřů na ploše 5,6594 hektarů** dle § 8 odst. 6 ZOPK dle výroku V. (čímž vznikne ekologická újma, kterou je žádoucí přiměřeně kompenzovat),

Výrok I. v podmínce č. 23 napadeného rozhodnutí obsahuje 17 požadavků tohoto JZS (výrok VI.) a výrok II. v podmínce II A) napadeného rozhodnutí obsahuje 9 požadavků ke kácení dřevin a k náhradní výsadbě, převzatých z tohoto JZS.

Děti Země obecně žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti **všech výroků** tohoto JZS KÚ (více níže), přičemž žádají, aby JZS bylo zrušeno pro porušení ZOPK a správního řádu či pro významnou vadu nepřezkoumatelnosti rozhodování KÚ (více níže) či příp. změněno, přičemž níže předkládají různé náměty, které jsou reálné a uskutečnitelné a zajistí důslednější funkčnost zmírňujících a kompenzačních opatření.

9.1. K výroku II. JZS KÚ o povolení kácení dřevin a k zásahu do registrovaného VKP

KÚ výrokem II. svého rozhodnutí dle **výroku IV), V) a VI) JZS KÚ**

- povoluje dle § 8 odst. 6 ZOPK kácení 371 ks stromů a keřů na ploše 56.594 m²
- povoluje dle § 2 odst. 4 ZOPK kácení 58 ks stromů v rámci zásahu do VKP

a dle § 9 odst. 1 ZOPK ukládá náhradní, a to za splnění **9 podmínek** (viz str. 98-99 rozhodnutí KÚ), přičemž odůvodnění je pouze v příloženém JZS, nikoliv v rozhodnutí KÚ.

Děti Země žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti **výroku V)** a VI) JZS KÚ o povolení kácení mimolesních dřevin, přičemž žádají, aby byly zrušeny (pro porušení ZOPK a správního řádu či pro významnou vadu nepřezkoumatelnosti rozhodování KÚ) či příp. změněny, přičemž níže předkládají různé

náměty nových požadavků k zahrnutí do tohoto výroku, které jsou reálné a uskutečnitelné a zajistí důslednější funkčnost (věcnou a časovou) zmírňujících a kompenzačních opatření.

Námítky Děti Země:

9.1.1. Kácení po vydání pravomocného územního rozhodnutí pro záměr

Z obsahu JZS KÚ vyplývá, že kácet lze kdykoliv po vydání pravomocného územního rozhodnutí.

Děti Země s tímto nesouhlasí, neboť ke kácení by mělo dojít po vydání pravomocného stavebního povolení, neboť je v zájmu ochrany přírody, aby ke kácení došlo co nejdříve a k výsadbě nových dřevin co nejdříve. KÚ to dělá přesně obráceně, zn. kácet co nejrychleji a vysadit nové dřeviny až s vydáním kolaudačního souhlasu.

Děti Země níže předkládají námět nové podmínky do JZS, která zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu přírody a krajiny, z nichž může nadřízený orgán (tj. MŽP) v rámci přezkumu převzít jeho jádro a použít k uložení nové podmínky, která je realizovatelná a uskutečnitelná:

- ***Kácení může být provedeno nejdříve po vydání všech pravomocných stavebních povolení pro záměr silnice „I/13 Krásná Studánka – Děřichov“.***

9.1.2. Kácení od 1. 9. do 31. 3. běžného roku

Z obsahu JZS KÚ vyplývá, že kácet se má jen v období od 1. 9. do 31. 3. běžného roku. Ovšem podmínka č. 64 závazného stanoviska EIA ze dne 3. 6. 2019 uvádí, že kácení má probíhat jen v období od 1. 10. do 31. 3. běžného roku, přičemž ukládá ještě další požadavky, např. účast biologického dozoru.

Děti Země žádají, aby doba kácení se sjednotila průnikem obou množit, tzn. jen na období od 1. 10. do 31. 3. běžného roku, tzn. je nutné provést změnu příslušného požadavku v JZS KÚ tímto způsobem.

9.1.3. Náhradní výsadbu provést do zprovoznění záměru, max. do 1 roku od jeho zprovoznění

Z obsahu JZS KÚ vyplývá, že náhradní výsadba se má provést nejpozději s vydáním kolaudačního souhlasu.

Děti Země s touto velmi pozdní lhůtou nesouhlasí, takže žádají, aby výsadba dřevin v souvislosti se škodlivými vlivy a zásahy silnice, tj. vegetační/sadové úpravy i náhradní výsadba, byly provedeny již do zprovoznění záměru či nejpozději do 1 roku od jejího zprovoznění (více viz výše toto odvolání).

Děti Země opakovaně žádají, aby náhradní výsadba byla provedena do zprovoznění záměrů či nejpozději do 1 roku od jejího zprovoznění.

9.1.4. Absence uložení opětovné výsadby za uhynulou či významně poškozenou dřevinu

Z obsahu JZS KÚ vyplývá, po realizaci náhradní výsadby dojde k následné péči o tyto dřeviny délky 5 let.

Děti Země tento požadavek žádají doplnit tak, že pokud během těchto 5 let dojde k úhynu či k závažnému poškození vysazené dřeviny, bude ihned nahrazena novou a bude o ní pečováno do zbytku lhůty 5 let, takže na konci doby 5 lety bude skutečně a reálně předána náhradní výsadba v takovém rozsahu a kvalitě, která byla na začátku také uložena.

Děti Země níže předkládají námět nové podmínky do JZS KÚ, která zajistí důsledné zmírnění škodlivého zásahu záměru do veřejného zájmu na ochranu přírody a krajiny, z nichž může nadřízený orgán (tj. MŽP) v rámci přezkumu převzít jeho jádro a použít k uložení nové podmínky, která je realizovatelná a uskutečnitelná:

- „*Pokud během 5 let péče o náhradní výsadbu dojde k závažnému poškození nové dřeviny či k jejím uhynutí, bude obratem zajištěna nová výsadba nové dřeviny, o níž bude pečováno do zbývajících hoby 5 let.*“

9.1.5. Absence podrobného posouzení kácených dřevin dle § 8 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., absence zjištění ekologické újmy kácením a neuložení přiměřené náhradní výsadby za kácení mimolesních dřevin, včetně kácení dřevin v registrovaném VKP

KÚ výrokem II. svého rozhodnutí dle výroku IV), V) a VI) JZS KÚ

* povoluje dle § 8 odst. 6 ZOPK kácení 371 ks stromů a keřů na ploše 56.594 m²

* povoluje dle § 2 odst. 4 ZOPK kácení **58 ks stromů** v rámci zásahu do VKP

JZS KÚ za vykácení 371 ks stromů a keřů na ploše 56.594 m² ukládá náhradní výsadbu ve smyslu ust. § 9 odst. 1 ZOPK v rozsahu **517 ks stromů a 11.850 ks keřů** na určených k. ú. dle F.20 Studie vegetačních úprav, která je uvedena ve výroku VI) JZS KÚ a ve výroku II A) rozhodnutí KÚ.

JZS KÚ za vykácení 58 ks stromů v registrovaném VKP (výrok IV) JZS KÚ) ukládá náhradní výsadbu v rozsahu **61 ks stromů** na určených pozemích, jak uvádí str. 16 JZS KÚ, přičemž tato náhradní výsadba není součástí žádného výroku JZS KÚ a ani výroku rozhodnutí KÚ, resp. Děti Země její „výrokové“ stanovení nikde nenašly, takže není závazná.

A. Z obsahu JZS KÚ a ani z obsahu rozhodnutí KÚ není zřejmé, zda ve smyslu **ust. § 8 odst. 1 ZOPK došlo k řádnému posouzení kácených dřevin**, neboť JZS KÚ takové podrobné posouzení nikde neobsahuje, resp. ani rozhodnutí KÚ. Přitom z judikatury správních soudů je povinností stavebního úřadu, aby důvody ke kácení dřevin, včetně splnění podmínek ust. § 8 odst. 1 ZOPK musejí být součástí územního rozhodnutí, což není splněno.

Děti Země žádají, aby JZS KÚ bylo zrušeno či změněno, neboť neobsahuje řádné a podrobné posouzení dle ust. § 8 odst. 1 ZOPK s vyhodnocení dřevin určených ke kácení, takže není ani zřejmá jejich ekologická hodnota kácených dřevin, což se týká i kácení 58 ks stromů v registrovaném VKP (takže je nutné provést přezkum výroku IV) JZS KÚ o jeho zákonnosti a správnosti, resp. dle zjištění Děti Země výrok i odůvodnění nezákonné a nepřezkoumatelné).

B. Z obsahu JZS KÚ a ani z obsahu rozhodnutí KÚ není zřejmé, zda ve smyslu **ust. § 9 odst. 1 ZOPK byla uložena přiměřená náhradní výsadba**, neboť JZS KÚ takové podrobné posouzení nikde neobsahuje, resp. ani rozhodnutí KÚ.

Přitom z judikatury správních soudů je nutné doložit, jak velké dojde k ekologické újmě, aby bylo možné uložit přiměřenou náhradní výsadbu, což se nestalo. Přitom sám KÚ uvádí, že uložena náhradní výsadba není přiměřená, neboť vychází jen z návrhu ŘSD, což je nezákonné. Navíc existuje kalkulačka AOPK ČR, která dokáže poměrně přesně (i když s chybami) vypočítat způsobenou ekologickou újmu a také vypočítat podle druhů a typů nových dřevin finanční rozsah náhradní výsadby, což není splněno – není zřejmá ekologická újma, např. v Kč, a ani není zřejmá, zda výsadba je přiměřená, např. v Kč, jak bývá obvyklé.

Dle zjištění Děti Země dokonce z JZS KÚ a ani z rozhodnutí KÚ není zřejmé, kolik a jakých druhů dřevin se má sázet, kde konkrétně se má sázet, jakého stáří mají být tyto dřeviny a v jakém stavu a za jakých konkrétních podmínek, jak bývá v řízeních o kácení mimolesních dřevin běžné.

Stejně námitky se týkají i o povolení zásahu do registrovaného VKP, přičemž KÚ na str. 16 svého JZS tvrdí, že z 530 ks aleje sice dojde ke kácení pouhých 58 ks, tj. 11 %, nicméně uložena náhradní výsadba v počtu 61 ks stromů lze považovat za nepřiměřenou či nízkou, jelikož se obvykle sází aspon2x více dřevin, jelikož v době klimatických změn se mnoho dřevin podél silnic nedožije ani 10 let, jelikož SÚS jejich údržbu zanedbávají (pozn.: např. dle zjištění spolku

Amika se podél silnic vykácí více dřevin, než se vysadí a navíc jich mnoho uhyne, takže probíhá mnohaletý úbytek stromů jako alej podél silnic). V rámci přezkumu JZS KÚ by tak mělo dojít k nápravě, tj. ke změně či spíše ke zrušení JZS ve výroku IV) o registrovaném VKP i ve výroku V) a VI) o kácení dřevin.

KÚ své JZS ve výroku IV) a ve výroku V) a VI) vydal nejen v rozporu s § 4, odst. 2, § 8 odst. 6 a § 9 odst. 1 ZOPK, ale i v rozporu s materiální pravdou ve smyslu § 2 odst. 4 a § 3 správního řádu.

Jinak řečeno za způsobenou ekologickou újmu kácením na území silnice, včetně registrovaného VKP (58 ks stromů), není uložena žádná přiměřená náhradní výsadba, resp. z JZS KÚ a ani z rozhodnutí KÚ přezkoumatelně zjistit, zda je přiměřená či nikoliv, pokud chybějí podrobné údaje dle § 8 odst. 1 ZOPK o každé kácené dřevině či skupině dřevin a pokud chybějí údaje o působení ekologické újmy.

Děti Země žádají, aby došlo k přezkumu výroku IV), V) a VI) JZS KÚ a důvodů kácení dřevin a důvodů uložení rozsahu náhradní výsadby, neboť podle nich JZS KÚ nesplňuje zákonné požadavky, takže tyto výroky by měly zrušeny, příp. doplněny o chybějící údaje či by mělo být JZS s ohledem na tyto výroky pro významné vady zrušeno, jelikož chybné je i odůvodnění (nepřezkoumatelnost a nezákonnost).

9.2. K výroku I. JZS KÚ o povolení škodlivého zásahu do biotopů a jedinců 23 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů

KÚ výrokem I. svého rozhodnutí dle výroku I) JZS KÚ

- povoluje dle § 56 odst. 6 ZOPK škodlivý zásah do biotopů a jedinců 23 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů
- ukládá 17 zmírňujících a kompenzačních podmínek (podmínka č. 23 na str. 78-80 rozhodnutí KÚ), přičemž odůvodnění je pouze v příloženém JZS, nikoliv v rozhodnutí KÚ.

Děti Země žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti výroku I) JZS KÚ o povolení škodlivého zásahu do biotopů a jedinců 23 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů, přičemž žádají, aby byl zrušen (pro porušení ZOPK a správního řádu či pro významnou vadu nepřezkoumatelnosti rozhodování KÚ) či příp. změněn, přičemž níže předkládají různé náměty nových požadavků k zahrnutí do tohoto výroku, které jsou reálné a uskutečnitelné a zajistí důslednější funkčnost (věcnou a časovou) zmírňujících a kompenzačních opatření.

Námítky Děti Země:

Námítky Děti Země o povolení škodlivého zásahu se opírají o různou judikaturu správních soudů, zejména o tuto:

- 1) záměr bez stanoviska EIA = rozsudek krajského soudu ze dne **5. 12. 2023, č. j. 31 A 68/2022 – 172**, který zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne **31. 3. 2022, č. j. MZP/2021/560/1535** i rozhodnutí KÚ ze dne **21. 5. 2021, č. j. JMK 50944/2021** o povolení škodlivého zásahu do biotopů 13 zvláště chráněných druhů živočichů záměrem „**Východní obchvat Žebětína, I. etapa**“, přičemž NSS rozsudkem ze dne **28. 5. 2025, č. j. 6 As 355/2023 – 41** zamítnul kasační stížnost žalovaného
- 2) záměr bez stanoviska EIA = rozsudek krajského soudu ze dne **20. 6. 2024, č. j. 55 A 8/2024 – 80**, který zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne **15. 2. 2024, č. j. MZP/2023/240/397** o povolení škodlivého zásahu do biotopů 93 zvláště chráněných druhů organismů (2 R + 91 Ž) záměrem „**Silnice I/55 Břeclav, obchvat**“
- 3) záměr bez stanoviska EIA = rozsudek krajského soudu ze dne **27. 8. 2024, č. j. 31 A 98/2022 – 111**, který zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne **10. 8. 2022, č. j. MZP/2021/560/548** i rozhodnutí KÚ v Jihlavě ze dne **6. 12. 2021, č. j. KUJI 107085/2021** o povolení škodlivého zásahu do biotopů 26 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů záměrem „**I/23 Třebíč, obchvat**“

- 4) záměr se stanoviskem EIA = rozsudek krajského soudu ze dne **23. 10. 2024, č. j. 31 A 1/2023 – 126**, který zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne **27. 10. 2022, č. j. MZP/2022/560/727** o povolení škodlivého zásahu do biotopů 10 zvláště chráněných druhů živočichů záměrem „**Opatření ke zlepšení podmínek předmětu ochrany přírodní rezervace Věstonická nádrž a ptačí oblasti Střední nádrž VD NM a vodohospodářské funkce soustavy střední a dolní nádrže Nové Mlýny**“ (pozn.: spor řeší NSS pod spis. zn. 4 As 248/2024)
- 5) záměr bez stanoviska EIA = rozsudek NSS ze dne **4. 4. 2025, č. j. 10 As 3/2025 – 143**, který zrušil zamítavý rozsudek krajského soudu ze dne **19. 12. 2024, č. j. 29 A 101/2024 – 164** a rozhodnutí žalovaného ze dne **27. 8. 2024, č. j. MZP/2024/240/817** o povolení škodlivého zásahu do biotopů 14 zvláště chráněných druhů organismů (1 R + 13 Ž) záměrem „**I/43 Podlesí – obchvat**“

9.2.1. Absence způsobu kontrol plnění všech uložených požadavků

Děti Země zjišťují, že ve výroku a ani v JZS se nenacházejí údaje, jak bude KÚ ve smyslu ust. **§ 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. d) a odst. 5 ZOPK** a ve smyslu rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne **27. 1. 2022, č. j. 51 A 108/2020 – 53** o povolení zásahu obchvatem Jílového provádět on sám kontroly plnění všech uložených požadavků, které se týkají povolení škodlivého zásahu.

JZS KÚ v podmínce č. 17 uvádí toto:

„Žadatel oznámí krajskému úřadu s předstihem zahájení stavby a termíny kontrolních dnů (pro všechny výroky JZS OŽP).“

Děti Země považují aplikaci ust. **§ 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK** v JZS KÚ za nedostatečnou a v rozporu s jeho účelem. V JZS by měl uveden **konkrétní a přesvědčivý způsob přímé kontroly KÚ** a uložen věcný a časový plán, kdy a jak bude KÚ provádět kontrolu dotčeného území (např. před či po nějakém škodlivém zásahu nebo před či po provedení nějakého zmírňujícího či kompenzačního opatření). Nikoliv klást důraz na získávání informací.

KÚ na str. 12-13 JZS ke splnění podmínky ZOPK o způsobu kontroly uložených podmínek ve výjimce uvádí mj. toto: *„IV. Způsob kontrol, které krajský úřad bude provádět – Krajský úřad bude kontrolovat dodržování podmínek rozhodnutí jak v rámci individuálních kontrol stavby (povinnost nahlášení zahájení stavby), tak i v rámci kontrolních dnů stavby (viz podmínka č. 17 rozhodnutí). Je také předpokládána i úzká spolupráce s osobou, která bude provádět biologický dozor stavby. Vzhledem ke skutečnosti, že vliv stavby na zvláště chráněné druhy nebude nijak významný a jednotlivá úskalí byla definována biologickými průzkumy a stanovenými podmínkami výjimky, **jeví se krajskému úřadu takový způsob kontroly jako zcela dostačující.**“*

KÚ měl dvě možnosti – buď sám zkontroluje všechny uložené podmínky, nebo měl většinu z nich přesně nadefinovat v konkrétním požadavku JZS, což neudělal. Výše uváděná údajná splnění na konci řízení o výjimce předložení způsobu kontrol plnění podmínek výjimky se buď týká **kontroly činnosti biologického dozoru a poskytování informací od biologického dozoru**, nebo z podmínky č. 17 a z ze str. 12-13 nelze „uváděnou“ kontrolu považovat za jednoznačnou a hlavně dostatečnou, takže neodpovídá účelu ZOPK.

Podstatné je, aby způsob kontrol byl úzce navázaný na všechny uložené podmínky či na většinu z nich, a to po věcné a po časové stránce. Tím bude zřejmé, kdy, kde a proč se příp. kontroly mohou uskutečnit, mimo těch neplánovaných.

Konkrétní a přímá kontrolní činnost KÚ by proto měla být z tohoto důvodu **rozsáhlejší, věcně a časově jednoznačná**, aby ŘSD, zhotovitel stavby, KÚ a účastníci řízení na konci řízení o příp. povolení škodlivého zásahu najisto věděli, kdy (během roku) a v jakých případech plánuje KÚ provádět kontroly plnění podmínek, mimo „náhlých“ (neplánovaných) kontrol.

Podle Děti Země tedy nelze výrok I) JZS KÚ o povolení výjimky považovat za splnění účelu ust. § 56 odst. 7 ve vztahu k § 5b odst. 3 písm. d) a odst. 5 ZOPK, a to zejména s ohledem na rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 27. 1. 2022, č. j. 51 A 108/2020 – 53, který mj. uvádí následující:

„Soud má za to, že cílem výše zmíněné novely provedené zákonem č. 225/2017 Sb. bylo konkretizovat plán kontrol pro každou povolenou výjimku, což pro stavebníka znamená, že ví, kdy může očekávat kontrolu, a také v případě dobře časově stanoveného plánu kontrol nutnost opravdu postupovat v souladu s podmínkami rozhodnutí...“

Pokud by např. v rozhodnutí o výjimce byly kontroly stanoveny s velkým časovým odstupem od sebe, mohl by žalobce požadovat jejich větší četnost či lepší časové nastavení s ohledem na roční období ve vztahu k fázi vývoje jednotlivých druhů živočichů. V této souvislosti soud ještě poznamenává, že má za to, že neuvedením druhého typu kontrol v rozhodnutí o výjimce je žalobce dotčen ve své právní sféře (jde o žalobu i dle § 65 odst. 1 s. ř. s.). Soud se proto s touto žalobní námitkou musel vypořádat.“

Výrok I) JZS KÚ podle Děti Země **nepředstavuje správný způsob kontroly KÚ**, neboť **neobsahuje KONKRÉTNÍ věcný a ani časový kontrolní plán** tak, aby z obsahu JZS KÚ bylo zřejmé toto:

- **základní časové údaje**, tzn. kdy by např. ke kontrolám KÚ mělo docházet, tj. třeba každé jaro či jen na podzim nebo v jakých měsících, a jak budou časté (s navázáním na podmínky, tzn. na uložené kompenzace a zmírňující opatření či na monitoring), a
- **základní věcné údaje**, tzn. na jaké podmínky jsou kontroly navázány, tzn. nejen po realizaci jakého škodlivého zásahu, ale i nějakého kompenzačního nebo zmírňujícího opatření.

Jinak řečeno, je nutné, aby **byly uloženy věcné a časové způsoby kontrol samotným KÚ v terénu**, nikoliv aby těžištěm bylo získávání JEN informací od biologického dozoru a kontrolování jeho činnosti, tzn. mělo by být uvedeno, že po splnění nějaké podmínky rozhodnutí si ji KÚ sám v terénu zkontroluje, nikoliv že od biodozoru získá nějaké informace či si jen přečte jeho zprávy apod.

Mezi podmínkami by tedy měl být uveden **konkrétní a přesvědčivý způsob kontroly přímo KÚ** během aplikace příp. povolené výjimky, kterou nemůže za KÚ vykonávat žadatelem najatý biologický dozor. KÚ tedy rozhodl v rozporu s § 5b odst. 3 písm. d) ZOPK i v rozporu s účelem cit. ust. ZOPK.

Současně lze připomenout, že plán kontrol ŘSD se týká jiného účelu, než je řízení o výjimce, resp. týká stavu výstavby SO či spíše kontroly dokončeného SO nebo skupin SO, takže časově i místem se tyto kontrolní dny ŘSD mohou téměř vždy míjet s uloženými požadavky výjimky.

Navíc jejich počet během roku je velmi řídký (odhadem 6-9) a spíše je pravidelný, což také neodpovídá účelu řízení o výjimce a obsahu uložených podmínek. Kontroly KÚ mohou být v určitých fázích během roku početně vyšší (např. na začátku výstavby) či během určitého období častější (vegetační období), takže je nutné, aby v JZS o způsobu kontrol byly tyto anomálie zohledněny.

Děti Země příkladmo uvádějí, jaký způsob kontroly v JZS chybí:

- 1) kontrola zatravnění svahů proti erozi proběhne do 30 dní od realizace
- 2) kontrola míst do 30 dní po prvního vytvoření dočasných bariér před migrací živočichů a pak 1x ročně ve stejnou dobu až do platnosti JZS
- 3) nejméně jedna kontrola stavební činnosti ročně ve vegetačním období
- 4) kontrola PHS do 30 dní od její realizace, zda obsahuje ochranné prvky před nárazy ptáků
- 5) kontrola míst do 30 dní, kde došlo k pokosení vegetace (zajisti výšku max. 30 cm) a pak kontrola 1x ročně stavu těchto lokalit do platnosti JZS
- 6) kontrola před a do 30 dní po kácení dřevin
- 7) kontrola míst do 30 dní od realizace výsadby dřevin za zásah do registrovaného VKP a pak 1x ročně ve vegetačním období během 5 let
- 8) kontrola do 30 dní po realizaci oplocení
- 9) kontrola míst do 30 dní od realizace transferu živočichů a pak kontrola 1x ročně stavu lokalit do platnosti JZS

- 10) kontrola míst do 30 dní od realizace přeložek vodních toků a pak 1x ročně ve stejnou dobu až do platnosti JZS
- 11) kontrola míst na konci vegetačního období o stavu invazních druhů rostlin 1x ročně až do platnosti JZS
- 12) kontrola výsadby dřevin do 30 dní od provedení a pak 1x ročně stavu do platnosti JZS
- 13) kontrola stavu migrační propustnosti záměru 1x ročně ve vegetačním období až do platnosti JZS

Děti Země ještě odkazují na rozhodnutí KÚ v Hradci Králové ze dne **2. 5. 2023, č. j. KUHk-45269/ZP/2021-18** o povolení škodlivého zásahu do biotopů 44 zvláště chráněných druhů organismů záměrem dálnice **D1109 Trutnov – státní hranice ČR/PR**, které na str. 4 uvádí pět způsobů svých terénních kontrol, které proběhnou po fázích za účasti KÚ (s účastí biodozoru), přičemž KÚ se může účastnit i kontrolních dní svolaných žadatelem.

Děti Země na svou podporu odkazují např. na rozsudek NSS ze dne **28. 5. 2025, č. j. 6 As 355/2023 – 41** o zamítnutí kasační stížnosti MŽP ze dne **18. 5. 2023** proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne **5. 12. 2023, č. j. 31 A 68/2022 – 172**, kterým bylo zrušeno rozhodnutí MŽP i rozhodnutí KÚ v Brně ze dne **21. 5. 2021** o povolení škodlivého zásahu do biotopů a jedinců 11 zvláště chráněných druhů živočichů záměrem „**Východní obchvat Žebětína I. etapa**“, který uvádí mj. toto:

„[35] Poslední námitkou stěžovatel napadá závěr krajského soudu, že součástí podmínek prvostupňového rozhodnutí musí být stanovení způsobu kontrol provádění záměru uskutečňovaných orgánem ochrany přírody.

*[39] Jak již ale Nejvyšší správní soud naznačil v rozsudku ze dne **30. 9. 2024, č. j. 5 As 292/2023-62** (pozn. DZ: spor o povolení výjimky pro dálnici D0305 přes Posázaví) lze předpokládat, že jde o promítnutí požadavku čl. 12 směrnice Rady 92/43/EHS o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin...*

*[40] Ve zmíněném rozsudku **č. j. 5 As 292/2023-62** (srov. body 85-87) Nejvyšší správní soud nastínil, že je namístě „zákonem vyžadovaný ‚způsob kontrol‘ vyložit tak, aby nebyl pouhou formální součástí rozhodnutí bez skutečného vlivu na ochranu přírody a krajiny“ a že je „vhodné stanovit způsob kontroly již v samotném rozhodnutí podrobněji, aby nebylo nezbytné koordinovat harmonogram jejich provádění ex post. Přesnějším vymezením je rovněž dána vyšší míra jistoty na jejich provádění jak na straně žadatele, tak na straně dotčené veřejnosti.“ „I když určitá opatření stavebník realizuje prostřednictvím biologického dozoru, má orgán ochrany přírody kontroly načasovat např. tak, aby ověřil, zda opatření byla řádně realizována v období, kdy je jejich realizace pro živočichy klíčová.*

*[41] Smyslem stanovení způsobu provádění kontrol přitom není uložení vymahatelných povinností orgánu ochrany přírody, jak stěžovatel namítá, nýbrž nastavení předvídatelných pravidel, která vytvoří již v okamžiku povolení výjimky mechanismus, jenž úměrně závažnosti předpokládanému zásahu do podmínek ochrany zvláště chráněných druhů zajistí, aby podmínky, jež mají minimalizovat dopad realizace záměru na chráněné živočichy a rostliny, nezůstaly jen na papíře a aby bylo ověřeno, že stavba záměru probíhá způsobem, který zvláště chráněné druhy ohrožuje co nejméně (obdobně body 80-81 rozsudku **č. j. 5 As 292/2023-62**)...*

[42] V projednávaném případě prvostupňové rozhodnutí konkrétně podmínkou č. 2 stanovilo stavebníkovi povinnost po celou dobu výstavby zajistit odborný dozor kvalifikovanou osobou, která bude průběžně zajišťovat ochranu zájmů zvláště chráněných druhů v prostoru staveniště, bude oprávněna případně i pozastavit stavební činnost či navrhnout opatření eliminující výskyt chráněných druhů v prostoru staveniště a která bude o své činnosti vést zápisy v deníku. Dále stanovilo podmínkou č. 14 povinnost stavebníka každoročně zasílat správnímu orgánu zprávu o naplňování udělené výjimky... a v podmínce č. 15 povinnost stavebníka poskytnout krajskému úřadu a České inspekci životního prostředí potřebnou součinnost při provádění kontrol v průběhu prací nebo po jejich ukončení.

[43] Prvostupňové rozhodnutí tudíž vůbec nevymezuje, jakým způsobem bude kontrolu provádět orgán ochrany přírody, ale jen obecnou povinnost stavebníka při případné kontrole řádně spolupracovat... Nemá-li dojít k narušení účinnosti směrnicemi předpokládaného přísně kontrolovaného systému sledování využití poskytnutých výjimek z ochrany zvláště chráněných druhů, teoreticky zvažovaná kontrola na dálku by si musela zachovat odbornost v celém řetězu od prvotního zjišťování skutkového stavu na místě až po finální včasné předání získaných zjištění samotnému orgánu ochrany přírody odpovědnému za řádný výkon kontroly.

[44] (...) Zároveň by bylo potřebné, aby bylo v odůvodnění rozhodnutí vysvětleno, proč považuje orgán ochrany přírody výjimečně za dostačující, aby se jeho kontrola omezila jen na informace zprostředkované, což zde také chybí. Načasování podávaných zpráv v návaznosti na konec kalendářního roku pak postrádá jakoukoliv souvislost s obdobími, jež jsou klíčová pro ochranu dotčených zvláště chráněných druhů, i s fázemi realizace stavby, jež do podmínek jejich ochrany zasahují; z hlediska okolností rozhodných pro ochranu zvláště chráněných druhů je tak vlastně zcela nahodilé. Závěr krajského soudu je tedy správný...

Děti Země shrnují, že chybějí konkrétní věcné a časové údaje jak a kdy bude KÚ sám provádět kontrolu plnění podmínek příp. povolené výjimky v terénu (účast na kontrolních dnech ŘSD je počtem i dobu a místem nedostatečná, neboť má zcela jiný účel), nikoliv zprostředkovaně najatým biodozorem, který ho má samozřejmě informovat, což je nedostatečné. Chybí kontrolní plán, který by byl navázán na uložení většiny podmínek (pokud ne všech) a který by se týkal kontroly realizace zmírňujících a kompenzačních opatření (jejich funkčnosti apod.)

9.2.2. Nedoložení veřejného zájmu záměru a neprovedení jeho hodnocení s veřejným zájmem ochrany dotčených cenných druhů organismů

KÚ v JZS uvádí, že při vydání výroku I) vycházel z **biologického hodnocení** a z **DÚR**.

KÚ uvádí, že záměr představuje **silný veřejný zájem**, a to z těchto důvodů:

- záměr je jmenován v PÚR ČR
- záměr je v souladu se ZÚR LbK
- záměr je v ÚPD označen jako veřejně prospěšná stavba (VPS)
- záměr převezme většinu stávajících dopravních intenzit na silnici I/13
- jízda po záměru bude rychlejší a plynulejší, než po stávajícím dotčeném úseku silnice I/13
- záměr je kratší o 18 %, než je stávající úsek silnice I/13, a má vhodnější technické parametry
- záměr se vyhybá obcím Mníšek a Albrechtice u Frýdlantu, v nichž automobilová doprava způsobuje nadlimitní intenzity hluku, nadlimitní znečištění ovzduší, je pro lidi nebezpečná (i na zbývajících úsecích stávající silnice)
- na dotčeném úseku silnice I/13 dochází k velkému počtu nehod (kolik?) a k velkému počtu úmrtí (kolik?) a těžkých zranění (kolik?) účastníků automobilového provozu
- na dotčeném úseku silnice I/13 je řada rizikových míst (stupeň IV i V za roky 2014-2016)

KÚ při vážení zákonného veřejného zájmu ochrany na ochraně 23 cenných druhů a rodů živočichů s výše uvedenými veřejnými zájmy na realizaci 2pruhové silnice I/13 Krásná Studánka – Děřichov délky 8,527 km za nižší, resp. realizace záměru podle KÚ převažuje a je naléhavá, než ochrana dotčených cenných druhů a rodů živočichů.

Děti Země zjišťují následující:

- 1) KÚ rozhodl o povolení škodlivého zásahu, **aniž by si opatřil relevantní podklady**, který by přesvědčivě dokládaly naplňování uváděného značného množství údajných veřejných zájmů a dokonce jeho převahu či naléhavost nad zákonným zájmem ochrany dotčených biotopů
- 2) obsah JZS sice uvádí různé veřejné zájmy, které má záměr údajně naplňovat, nicméně jde o **obecná nebo nepodstatná tvrzení** (např. o souladu záměru s ÚPD jako nutné, nikoliv však postačující podmínce k povolení zásahu) nebo o **irelevantní podklady** či o **spekulace**, které nejsou konkrétně doloženy
- 3) KÚ nestanovil veřejný zájem a jeho převahu či naléhavost **na základě konkrétních podkladů**, přičemž správní řád (viz § 2 odst. 4, § 3 a § 50 správního řádu) takový postup neumožňuje
- 4) z účelu ust. § 56 ZOPK a judikatury přitom vyplývá, že orgány ochrany přírody **musejí v řízení nashromáždit konkrétní důkazy o nedostatečně naplňovaném nějakého veřejného zájmu v území**

- 5) KÚ tedy rozhodl bez toho, že by byl konkrétním a věrohodným způsobem pro předložený záměr doložen veřejný zájem, takže **nemohl ani provést identifikaci jádra obou veřejných zájmů a jejich periférií** (jak požaduje judikatura) a tvrdit, že intenzita škodlivého zásahu do biotopů záměru je nižší, než intenzita veřejného zájmu záměru: za této situace je **intenzita veřejného zájmu záměru** téměř nulová, takže je významně nižší, než je zákonná intenzita ochrany 23 dotčených druhů a rodů živočichů
- 6) KÚ současně rozhodl o povolení škodlivého zásahu, **aniž by si opatřil relevantní podklad**, který by přesvědčivě dokládal **neexistenci jiného uspokojivého řešení**, včetně Nulové varianty

Jinak řečeno, pokud KÚ na jedné straně hodnotí různá **biohodnocení**, které se jako relevantní odborné podklady zabývají škodlivými zásahy záměru pro určité druhy živočichů a intenzitou tohoto zásahu, tak na straně druhé **měl do spisu vložit konkrétní odborné podklady**, které by doložily stávající nenaplnění nějakých veřejných zájmů na silnici I/13 v dotčené úseku a také by dokládaly, že realizací záměru v předloženém technickém řešení dojde k jejich naplnění (uvést kvantitativní a kvalitativní kritéria hodnocení), takže by bylo **skutečně možné posoudit intenzitu** takto tvrzeného a podloženého veřejného zájmu s intenzitou zákonné ochrany dotčených druhů a rodů živočichů.

KÚ má totiž ve spise **jen doklady o intenzitě veřejného zájmu na ochraně dotčených druhů a rodů živočichů**, nikoliv doklady o doložení veřejného zájmu na realizaci záměru a o jeho intenzitě, takže vůbec nemohl o žádosti zákonným způsobem rozhodnout. Dokonce ani neuvádí **jádra a periferie** obou zájmů.

A i kdyby KÚ doklady o veřejném zájmu záměru a o jeho intenzitě měl, tak bez dalších dokladů stejně nemůže **paušálně tvrdit, že neexistuje jiné uspokojivé řešení**. Zákon a ani judikatura správních soudů takový formalistický postup neumožňují.

Napadené rozhodnutí KÚ je tak zatížené zásadní **vadou nepřezkoumatelnosti**, neboť jednak není zřejmé, z jakých konkrétních podkladů pro doložení jiného veřejného zájmu a jeho intenzity vycházel (nelze odkázat jen na DÚR, která obsahuje velké množství podkladů, které je tak nutné jasně identifikovat a uvádět, neboť není povinností účastníků řízení si je sami vyhledávat a v nich dohledávat tvrzení úřadů).

Děti Země dále připomínají, že **absence konkrétních dokladů**, které prokážou **veřejný zájem** záměru a jeho převahu či naléhavost nelze směřovat s **popisem záměru**, jak KÚ účelově a pro zmatení účelu řízení provádí.

Děti Země odkazují na rozsudek NSS ze dne **10. 5. 2013, č. j. 6 As 65/2012 – 161**, podle něhož musí být veřejný zájem výslovně formulován ve vztahu ke **konkrétnímu záměru**, a na rozsudek NSS ze dne **30. 9. 2015, č. j. 6 As 73/2015 – 40** (mj. odkazuje na rozsudek NSS ze dne **23. 8. 2012, č. j. 9 As 30/2012 – 88**), podle něhož „**v řízení o povolení výjimky ze zákonných zákazů podle § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny leží důkazní břemeno na žadateli a ten tedy musí předložit přesvědčivé podklady prokazující splnění výše vyjmenovaných podmínek**“.

Bylo tedy povinností KÚ, aby své tvrzení o veřejném zájmu a o jeho převaze či naléhavosti **prokázal konkrétními podklady**. Argumentace KÚ je tak postavená jen na obecných nebo na nepodložených tvrzeních, což je v rozporu s účelem ust. § 56 ZOPK i s judikaturou soudů.

Děti Země připomínají, že soulad s ÚPD sám o sobě nedokládá veřejný zájem a jeho intenzitu, neboť v takovém případě by řízení o výjimce bylo zbytečně vést. Navíc krajský soud rozsudkem ze dne **27. 6. 2025, č. j. 73 A 3/2024 – 274** aktuálně zrušil relevantní část ÚP obce Bořitov, takže záměr není v souladu s tímto ÚP a ani se ZÚR JmK.

Děti Země na svou podporu upozorňují na tuto judikaturu, kterou se KÚ neřídil, takže jeho rozhodnutí je nezákonné.

Rozsudek NSS ze dne **12. 11. 2015 č. j. 10 As 2/2015 – 251**, v němž se mj. uvádí toto:

„Pokud je již při zkoumání prvního či druhého kroku zřejmé, že žadatel nemůže uspět, protože na jeho straně není relevantní jiný veřejný zájem, respektive ten nepřevažuje nad zájmem na ochranu přírody, je nadbytečné, aby správní orgán hodnotil splnění dalších předpokladů pro udělení výjimky. Opačný výklad by byl v rozporu se zásadami hospodárnosti a rychlosti řízení a procesní ekonomie (§ 6 odst. 1 správního řádu).“

Rozsudek NSS ze dne **12. 5. 2020, č. j. 8 As 63/2018 – 112**, v němž se k určování veřejných zájmů a hodnocení jejich převahy mj. uvádějí určité postupy, které napadené rozhodnutí KÚ nesplňuje, neboť bez podkladů chybí přesvědčivé doložení veřejného zájmu a jeho intenzity, takže chybí stanovení jádra obou veřejných zájmů a jejich periferií a následné posuzování (vážení) obou intenzit:

„Při řešení kolize veřejných zájmů je třeba, aby bylo zachováno maximum z obou kolidujících zájmů, přičemž by mělo být identifikováno jádro a periferie kolidujícího veřejného zájmu a z obou veřejných zájmů, které jsou ve hře, by mělo být zachováno alespoň jejich jádro (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 6 As 65/2012). Kromě toho, že ve správních rozhodnutích není v dostatečném rozsahu formulován ani veřejný zájem, který má převážet nad zájmem na ochranu přírody, není řádně provedeno ani vážení obou zájmů.

Správní orgány k tomu pouze uvedly, že „na straně jedné leží veřejný zájem na ochranu jedinců a populací zvláště chráněných druhů živočichů a jejich biotopu. Na straně druhé leží zájem držitele výjimky, který hodlá realizovat v místě svůj záměr.

V tomto pohledu se sice jedná o **zájem privátní a ekonomický zájem** – v širší souvislosti je však veřejným zájmem třeba chápat i ochranu výkonu vlastnických práv, ochranu právní jistoty investora a jeho investice v případě, že postupuje v souladu s předem stanovenými limity pro využití území územně plánovací dokumentací. **Správní orgán dospěl k závěru, že zmaření investice by bylo v nepoměru se zájmy chráněnými ZOPK, jelikož je možné technickými a ekonomicky přijatelnými opatřeními minimalizovat případné negativní vlivy na ZCHDŽ.**

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že v odůvodnění rozhodnutí správního orgánu I. stupně ani rozhodnutí žalovaného **nebyly uvedeny dostatečné úvahy týkající formulace veřejného zájmu ani následného poměření takto určeného jiného veřejného zájmu nad zájmem ochrany přírody.**“

Ve spisu tak **chybějí věrohodné podklady** (např. Studie o stavu a prognózách nehodovosti, tzn. počty nehod za určité období, počty úmrtí a těžce zraněných za určité období a snížení těchto údajů realizací záměru, Hluková či Akustická studie o počtech osob dotčených nadlimitními intenzitami hluku na dotčeném úseku silnice I/13 a snížení těchto hodnot realizací záměru apod.), které by **dokládaly nadlimitní a nepříznivý stav životního prostředí a veřejného zdraví** na stávající silnici I/13 v dotčené úseku.

Pokud na jedné straně existuje **zákonná ochrana biotopů a jedinců dotčených 23 druhů a rodů živočichů, včetně chráněných ES**, tak na straně druhé nebyl doložen **nějaký veřejný zájem pro tento záměr**, takže JZS nemohlo být vydáno.

Jinak řečeno **chybějí doklady, které by KONKRÉTNÍM způsobem prokazovaly nějaký konkrétní nyní nedostatkový veřejný zájem, který by byl záměrem reálně naplněn.** Přitom ze žádného podkladu ve spise nelze konkrétním způsobem doložit, že by nyní a do budoucna byl v dotčeném místě nějaký veřejný zájem silně a naléhavě nedostatkový, což se týká

- jak **údajné veřejné bezpečnosti** (např. za posledních 5 let na dotčeném úseku I/13 Krásná Studánka – Dětrichov, přičemž existuje např. veřejná mapa o nehodovosti zde <https://nehody.policie.gov.cz> a dále ještě zde <https://nehody.cdv.cz/statistics.php?h=4q>)
- tak **údajného veřejného zdraví** (nedoložení nadlimitních intenzit hluku či nadlimitních koncentrací škodlivin v ovzduší a pro jaký počet osob na silnici I/13 v dotčeném úseku, resp. pokud by to bylo doloženo, tak proč nelze tyto nežádoucí stavy řešit jinými způsoby, např. výstavbou ochranných stěn před hlukem a před škodlivinami v ovzduší apod.)

Děti Země na svou podporu odkazují na spor o povolení škodlivého zásahu **obchvatu Žebětína, resp.** na rozsudek NSS ze dne **28. 5. 2025, č. j. 6 As 355/2023 – 41**, kterým byla zamítnuta kasační stížnosti MŽP proti zrušujícímu rozsudku krajského soudu **5. 12. 2023, č. j. 31 A 68/2022 – 172**, přičemž NSS mj. uvádí toto:

*„[24] Nemohou se tedy spokojit s pouhými tvrzeními žadatele, ale musí mít okolnosti týkající se veřejného zájmu, který má podle žadatele převážet nad zájmy ochrany zvláště chráněných druhů, **důkazně podloženy**...*

Ne každý obchvat musí přinést významné snížení negativních vlivů dopravy v zastavěném území (např. nemusí na sebe navázat většinu či nejškodlivější část dopravy, popř. dopravní zatížení intravilánu nemusí být takové, aby podstatně ovlivňovalo bezpečnost provozu či veřejné zdraví), výsledek bude vždy záviset na konkrétních podmínkách v řešeném území. Bez popisu konkrétní situace v území a alespoň rámcové znalosti intenzity dopravního zatížení a trasování dopravy tedy nelze hovořit o imanentním (automatickém) přínosu obchvatu, nehledě na to, že nic takového ani v reakci na odvolací námitky stěžovatel v odůvodnění napadeného rozhodnutí neuvedl.

[25] Pokud jde o **identifikaci veřejného zájmu a kvantifikaci předpokládaného přispění záměru k jeho ochraně**, Nejvyšší správní soud uvádí, že **územně plánovací dokumentace může např. v rámci svého odůvodnění vysvětlovat, proč konkrétní záměr vymezovaný v kategorii veřejně prospěšných staveb je nezbytný a jaké veřejné zájmy (problémy) má řešit, ale může se též stát, že bližší argumentace chybí. Záleží též na rozsahu uplatňovaných námitek a připomínek, do jaké míry je záměr a jeho potřebnost v územně plánovací dokumentaci popsán a nakolik jsou případné argumenty v jeho prospěch podloženy odbornými podklady.**

Zcela jiná je přitom situace záměrů, které před svým zakotvením do územně plánovací dokumentace prošly **posuzováním vlivů (SEA) a případně následně i na konkrétnější úrovni v rámci přípravy stavby (EIA)**, jako tomu bylo v případě záměru rychlostní silnice D52, jež se týkal rozsudek **č. j. 5 As 10/2013-38** zmiňovaný stěžovatelem, a naopak záměrů, které takovému hodnocení **nikdy nepodléhaly, jako je tomu v tomto případě**. Je též evidentní, že v nyní řešeném případě **neexistuje ani mezinárodní závazek státu ke konkrétnímu trasování záměru.**

[27] (...) Pokud **stěžovatel či krajský úřad jasně identifikují veřejné zájmy, které mají být záměrem uspokojeny, a je nepochybné, že za stávajícího stavu (či v brzkém výhledu) je potřebné je řešit**, pak lze přijmout i rozumně pravděpodobný předpoklad, že **záměr k řešení existujícího problému přinejmenším přispěje**, aniž by bylo vždy **nutné zpracovávat nákladné odborné studie.**

Intenzita a příčiny existujícího problému v podobě ohrožujícího dopravního zatížení také může být natolik **evidentní a známá, že postačí namísto dopravních a hlukových studií vyjít např. z běžných listinných důkazů, jako jsou vyjádření dotčených orgánů, popis situace územně samosprávným celkem v odůvodnění územně plánovací dokumentace, důvěryhodné mediální výstupy apod.**

I v takovém případě je však **povinností orgánů** ochrany přírody, obzvláště jsou-li konfrontovány s odpovídajícími námitkami, aby východiska pro svou **skutkovou úvahu o prokázání veřejného zájmu**, jemuž má ochrana zvláště chráněných druhů ustoupit, **označily**. V opačném případě je jejich rozhodnutí **nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, třebaže počet dotčených zvláště chráněných druhů není vysoký a intenzita tohoto dotčení je spíše nízká (nikoliv však nulová).**

[28] **Stěžovatel** ve své argumentaci poukazuje na závěry hodnocení vlivů podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny, které prakticky ve všech případech dotčených zvláště chráněných druhů živočichů **hovoří o nízkém či velmi malém dotčení...**

Obrazně řečeno, **i proti malému závaží představovanému nízkým ovlivněním zvláště chráněných druhů je třeba na druhou miskou vah nějaké závaží (prokazatelný veřejný zájem) položit, byť k vyrovnaní vah či jejich převážení nemusí být nijak velké.** Nestací však jen tvrdit, že tam je.

[29] Krajský soud... **zohlednil též zmínky o významu záměru pro bezpečnost dopravy a veřejné zdraví. Právě to jsou totiž relevantní veřejné zájmy, které mohou zásah do ochrany zvláště chráněných druhů vyvážit, mají-li reálný základ... zohlednil též obsah (podstatně konkrétnějšího) prvostupňového rozhodnutí a obsah hodnocení vlivů jakožto podkladu, z nějž orgán ochrany přírody vycházel. V nich ovšem dostatečné informace, jež by byly schopné prokázat, že záměr je způsobilý řešit existující problém na úseku dopravní bezpečnosti a ochrany veřejného zdraví (...), nenalezl...**

Nebylo úkolem krajského soudu nahrazovat pasivitu stěžovatele při řádném zjišťování skutkového stavu či pasivitu stavebníka při plnění své důkazní povinnosti. Ani Nejvyšší správní soud proto v této fázi není oprávněn hodnotit, zda by

dostačujícím podkladem mohlo být např. **závazné stanovisko orgánu ochrany veřejného zdraví**, které se k problematice **hluku** vyjadřuje o něco podrobněji než posouzení vlivů analyzované krajským soudem.

[30] (...) **Žalobce přitom uplatnil řadu relevantních námitek, které vůbec nejsou formální, jak tvrdí stěžovatel, nýbrž zcela přiléhavě poukazují na to, že z obsahu prvostupňového rozhodnutí nelze zjistit, zda a čím stavebník v řízení prokázal potřebnost realizace záměru pro uspokojení konkrétních veřejných zájmů, jež by svým významem v konkrétních podmínkách tohoto případu převážily nad zájmem na ochraně zvláště chráněných druhů. Upozorňuje tedy na to, že orgán ochrany přírody se v této otázce posouzení žádosti věnoval pouze formálně...**

Děti Země shrnují, že KÚ neuvádí jediný konkrétní doklad, který by prokazoval veřejný zájem záměru I/73 a jeho intenzitu, takže ani nemohl provést poměrování s ochranou dotčených 23 druhů a rodů živočichů, tzn. rozhodl v rozporu s účelem ZOPK a správního řádu, tzn. výrok I. JZS KÚ lze zhojit jen jeho zrušením.

9.2.3. Nedoložení neexistence jiného uspokojivého řešení

KÚ rozhodl, aniž bylo řádně doloženo, že neexistuje jiné technické řešení nějakého nyní a do budoucna nedostatkového veřejného zájmu, pouze tvrdí, že byla vybrána nejlepší varianta v procesu EIA. V takovém případě by řízení dle ust. § 56 ZOPK v této věci pro záměry, které prošly procesem EIA, bylo nadbytečné, což je nelogické. Úřady musejí i v takových případech provést pečlivé a řádné vyhodnocení, zda skutečně neexistuje jiné řešení nedostatkově naplněného veřejného zájmu, včetně Nulové varianty či Nulové varianty plus, neboť správní řízení není formalita, ale musí se opírat o řádné podklady a o jejich řádné vyhodnocení.

Děti Země proto připomínají rozsudek Městského soudu v Praze ze dne **15. 9. 2016, č. j. 7 A 141/2011 – 55-60**, který zrušil výjimku pro soukromou těžbu kameniva v Hněveticích a který se určováním veřejných zájmů a jeho převahy a dokládáním neexistence jiných uspokojivých řešení zabývá:

*„Smyslem § 56 zákona o ochraně přírody a krajiny, který je transpozicí čl. 16 směrnice Rady č. 92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin, je dosažení vyšší úrovně ochrany a přísnějších kritérií pro budoucí zásahy do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů (§ 48 až § 50 zákona o ochraně přírody a krajiny), než je tomu u obecné druhové ochrany (§ 5 téhož zákona). **Žadatel o výjimku podle § 56 bude úspěšný, jen pokud splní každou z tam uvedených podmínek. Zákonem stanovené podmínky pro udělení výjimky musí být dány kumulativně a samostatně...***

Dle rozsudku Nejvyššího soudu **č. j. 10 As 2/2015-251 ze dne 12. 11. 2015**: „Ust. § 56 stanovuje celkem čtyři podmínky, na jejichž základě lze výjimku z ochrany zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů udělit. V posuzované věci tedy je třeba posoudit 1) existenci jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu (např. důvodů sociálního a ekonomického charakteru, 2) převahu takto určeného jiného veřejného zájmu nad zájmem na ochranu přírody, 3) neexistenci jiného uspokojivého řešení, a konečně, že 4) provozované činnosti neovlivní dosažení či udržení příznivého stavu ohroženého druhu z hlediska jeho ochrany.“...

Dále se Soudní dvůr v rozsudku vyjádřil k otázce posouzení rozšíření soukromého podniku jako důvodu pro udělení výjimky, a to v rozsudku Solvay (rozsudek ze dne 16.2.2012, C-182/10): „Zájem, který by ve smyslu čl. 6 odst. 4 směrnice o „stanovištích“ odůvodňoval provedení plánu nebo projektu, musí být „veřejný“ a současně „převažující“, což znamená, že **je natolik významný, že je možno jej zvážit oproti cíli ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin sledovanému touto směrnicí.**

Práce určené k vybudování či rozšíření podniku v zásadě splňují tyto podmínky pouze ve výjimečných případech. Nelze vyloučit, že tomu tak může být v případě, kdy projekt, ač soukromého charakteru, skutečně představuje jak svou povahou, tak ekonomickým a sociálním kontextem, do něhož spadá, převažující veřejný zájem, prokáže-li se, že neexistují alternativní řešení.“ (body 75-77 cit. rozsudku)

Podmínku „z jiných naléhavých důvodů převažujícího veřejného zájmu“ je nutné vyložit ve smyslu vlastnosti, povahy veřejného zájmu převažujícího nad zájmem na ochranu přírody a to povahy obdobné naléhavosti zájmů demonstrativně uvedených v § 56 odst. 2 písm. c) zákona - zájem veřejného zdraví nebo veřejné bezpečnosti, příznivé důsledky nesporného významu pro životní prostředí a jiné sociální a ekonomické naléhavé důvody. Naléhavý veřejný zájem ve smyslu ust. § 56 odst. 2 písm. c) zákona bude obvykle zároveň jiným veřejným zájmem ve smyslu § 56 odst. 1 věta první zákona....

Zároveň má soud za to, že podmínku neexistence jiného uspokojivého řešení nelze omezit pouze na záměr samotný, ale také na jiný převažující veřejný zájem jako takový... Rozhodnutí OOP tak postrádá rozhodnou úvahu o neexistenci jiného uspokojivého řešení uspokojení veřejného zájmu na vzniku nových pracovních míst....“

Výše cit. rozsudek potvrzuje, že dokládání neexistence jiného uspokojivého řešení **nelze zúžit na dokládání neexistence jiné varianty záměru** (např. na jiném místě či jiným plošným rozsahem či jiným vlivem na okolí), ale je nutné se soustředit na to, zda jde o jiné řešení naplňování konkrétního nedostatku jiného veřejného zájmu.

Z obsahu žádosti tedy **nevyplývá, že by žádné jiné uspokojivé řešení neexistovalo**, a to

- **v užším slova smyslu** v podobě realizace záměru **mimo cenné biotopy**,
- **v širším slova smyslu**, tzn. zda je skutečně žádoucí realizovat záměr do lokality s cennými biotopy, pokud **neexistují konkrétní doklady o přímé souvislosti mezi naplňováním nějakého veřejného zájmu**.

Jinak řečeno, pro řízení o výjimku ke škodlivému zásahu nejsou podstatné kritéria typu investiční náklady, architektura, zábor půdy či zásahy do VKP nebo do krajinného rázu, ale jsou **podstatné 2 kritéria**:

- **neexistence jiného uspokojivého řešení** nedostatečně naplňovaného veřejného zájmu, což ve spisu není ničím konkrétním a přesvědčivým doloženo, jen nepodloženými **floskulami a spekulacemi KÚ**
- **rozsah a míra škodlivého zásahu** do cenných biotopů a jedinců, tzn. stavební záměr bez škodlivého zásahu má jednoznačnou výhodou, stejně jako záměr s nižším počtem a závažností zásahu, než jiný záměr

Ze spisu vyplývá, že KÚ **nesplnil ani jedno z obou výše uvedených kritérií**, neboť:

- **chybí konkrétními doklady** o doložení neexistence jiného uspokojivého řešení jím tvrzených nedostatečně naplňovaných veřejných zájmů a
- **chybí konkrétními doklady**, že záměr má skutečně nižší škodlivý zásah, než jiné varianty: lze ještě připomenout, že judikatura správních soudů vyžaduje po účastnících řízení, kteří prosazují jinou stavební variantu, aby doložili jednak jejich reálnost a uskutečnitelnost a jednak nižší škodlivé vlivy, takže logicky to samé, **musejí dokládat žadatelé o výjimku**, pokud tvrdí, že jiná stavební varianta je z hlediska ust. § 56 ZOPK méně škodlivá, než jimi prosazovaná.

Děti Země shrnují, že nelze tvrdit, že jiná uspokojivá řešení neexistují. KÚ rozhodl, aniž měl v ruce **konkrétní doklady, které nedostatečně naplněné veřejné zájmy má záměr reálně naplňovat**, a aniž měl doklady, že jím varianta ŘSD skutečně způsobuje nižší škodlivé zásahy do biotopů cenných druhů organismů apod. Výrok I. JZS KÚ tak nemohl být vydán a zhojení zjištěných vad a nezákonností lze jen jeho zrušením.

10. Žádost o přezkum JZS Správy CHKO Jizerské hory ze dne 21. 1. 2023, č. j. SR/2877/LI/2022-5

Součástí územního řízení je JZS Správy CHKO Jizerské hory (SCHKO) ze dne 21. 1. 2023, č. j. SR/2877/LI/2022-5

- **o povolení zásahu do krajinného rázu** dle ust. § 12 odst. 1 ZOPK dle výroku II. (čímž vznikne škodlivý zásah, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení škodlivého zásahu do 13 zvláště chráněných druhů a rodů živočichů** dle § 56 odst. 6 ZOPK ve výroku výrok IV. (čímž vznikne škodlivý zásah do cenných biotopů, který je žádoucí zmírnit či kompenzovat),
- **o povolení kácení 1 ks stromu a keřů na ploše 281 m²** dle § 8 odst. 6 ZOPK dle výroku V. (čímž dle SCHKO údajně vznikne ekologická újma, nicméně dle Děti Země vznikne, takže by měla být přiměřeně kompenzována),

Výrok I. v podmínce č. 25 napadeného rozhodnutí obsahuje 14 požadavků tohoto JZS (výrok VI.) a výrok II. v podmínce II B) napadeného rozhodnutí obsahuje 1 požadavek ke kácení dřevin, převzatý z tohoto JZS SCHKO.

Děti Země obecně žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti všech výroků tohoto JZS SCHKO (více v doplnění tohoto odvolání), přičemž žádají, aby JZS SCHKO bylo zrušeno pro porušení ZOPK a správního řádu či pro významnou vadu nepřezkoumatelnosti rozhodování SCHKO (více v doplnění tohoto odvolání) či příp. změněno, přičemž různé náměty, které jsou reálné a uskutečnitelné a zajistí důslednější funkčnost zmírňujících a kompenzačních opatření, jsou obdobné jako v případě námitek proti JZS KÚ ze dne 31. 1. 2023, resp. budou z opatrnosti upřesněné v doplnění tohoto odvolání.

11. Žádost o přezkum koordinovaného závazného stanoviska MěÚ Frýdlant ze dne 13. 2. 2023, č. j. PDMUFT 4114/2023/OSUZP MUF/3007/2022/OSUZP/5/Bu.

Podmínka č. 27 napadeného rozhodnutí (str. 82-83) uvádí, že MěÚ Frýdlant vydal pro záměr koordinované závazné stanovisko (dále jen KZS) ze dne 13. 2. 2023, č. j. PDMUFT 4114/2023/OSUZP MUF/3007/2022/OSUZP/5/Bu., které obsahuje 5 požadavků týkající se zákona č. 254/2001 Sb., ochraně vod, které jsou zahrnuté do rozhodnutí KÚ.

Děti Země žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti tohoto závazného stanoviska, přičemž s odkazem na obsah tohoto odvolání a příp. na jeho doplnění žádají, aby mezi jeho požadavky byly zahrnuty předložené náměty nových požadavků či změny již uložených, které jsou reálné a uskutečnitelné a zajistí důslednější ochranu složek ŽP, zejména vodních poměrů, a důslednější funkčnost (věcnou a časovou) různých zmírňujících a kompenzačních opatření.

12. Žádost o přezkumy závazných stanovisek EIA

Mezi podklady napadeného rozhodnutí jsou tato závazná stanoviska EIA:

- ze dne **3. 6. 2019**, č. j. **KULK 42077/2019 OŽPZ 33/2017** pro záměr „**I/13 Krásná Studánka – Dětrichov**“
- ze dne **26. 2. 2025**, č. j. **KULK 13534/2025 OŽPZ 33/2017** o ověření souladu záměru „**I/13 Krásná Studánka – Dětrichov**“

Děti Země žádají, aby byl ve smyslu ust. § 149 správního řádu zajištěn přezkum zákonnosti a správnosti těchto závazných stanovisek, přičemž s odkazem na obsah tohoto odvolání a ještě na jeho doplnění žádají, aby mezi jeho požadavky byly zahrnuty předložené náměty nových požadavků či změny již uložených, které jsou reálné a uskutečnitelné a zajistí důslednější ochranu složek ŽP ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb. a důslednější funkčnost (věcnou a časovou) různých zmírňujících a kompenzačních opatření.

13. Žádost o ověření platnosti časově omezených podkladů

Z obsahu napadeného rozhodnutí vyplývá, že KÚ nashromáždil řadu správních rozhodnutí a řadu závazných stanovisek, z nichž **některé mají omezenou časovou platnost**. Platnost těchto podkladů musí být přitom zajištěna až do doby vydání pravomocného rozhodnutí, neboť prvostupňové i odvolací řízení tvoří jednotu.

Podle názoru Děti Země může přitom jakýkoliv účastník řízení upozorňovat správní orgán na rizika, která souvisejí se správním řízením, neboť správní orgány musejí ze své **úřední povinnosti postupovat jen v souladu se zákonem, v tomto případě se správním řádem**. I bez tohoto upozornění je totiž **povinností úřadů si zajistit všechny potřebné podklady, které musejí být i časově relevantní**, resp. platné. Časově omezenou platnost mívají i podkladová správní rozhodnutí, např. o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb.

Pokud např. u **správního rozhodnutí** před vydáním příslušného rozhodnutí (prvostupňového či odvolacího orgánu) končí jeho časově omezená platnost (příp. u správního rozhodnutí bylo dokonce zrušeno správním soudem), tak nelze

vydat navazující rozhodnutí, neboť ve spisu chybí právně či věcně způsobilé správní rozhodnutí. Řízení (prvostupňové či odvolací) je proto nutné přerušit a vyčkat **na vydání nového bezvadného správního rozhodnutí**.

Podkladovým rozhodnutím o umístění či o povolení stavby může být **existence pravomocně povolené výjimky ke škodlivému zásahu do biotopů zvláště chráněných druhů organismů** ve smyslu ust. § 56 zákona č. 114/1992 Sb. Pokud taková výjimka chybí, pak podle judikatury nelze stavbu umístit a ani povolit, neboť jde o škodlivý zásah.

Pokud rozhodnutí o výjimce sice nebylo zrušeno soudem, ale mezi svými podmínkami má uvedenou **omezenou platnost, která skončí během probíhajícího navazujícího řízení podle stavebního zákona, tj. do vydání pravomocného rozhodnutí**, tak v takovém případě se musí prvostupňové či odvolací/rozkladové řízení přerušit buď do doby vydání nové pravomocné výjimky, nebo do vydání rozhodnutí o prodloužení platnosti stávající výjimky.

Příkladem může být rozhodnutí KÚ o povolení výjimky dle § 56 zákona č. 114/1992 Sb. pro stavbu „**R48 – MÚK Nošovice**“ ze dne **11. 5. 2017, č. j. MSK 61916/2017** ke škodlivému zásahu do biotopů 33 zvláště chráněných druhů živočichů s platností **do 31. 12. 2021**. Vzhledem k tomu, že u stavby „**R48 – MÚK Nošovice**“ probíhalo územní řízení zatím, tak platnost výjimky ze dne **11. 5. 2017** musela být prodloužena až **do 31. 12. 2028** rozhodnutím ze dne **20. 10. 2021, č. j. MSK 76949/2021**, aby výjimka byla platná po celé územní řízení, včetně odvolací fáze.

Obdobně je tomu i závazných stanovisek s omezenou časovou platností, kdy je nutné před vydáním prvostupňového a odvolacího rozhodnutí ověřit, zda jsou z časového hlediska platná, resp. z věcného hlediska zda stále existují a nebyla zrušena. Pokud časová platnost nebude v době vydání obou rozhodnutí, tak jde o jejich závažnou vadu.

Děti Země sice **podle svých stanov, podle zákona č. 100/2001 Sb. a podle různých složkových zákonů** na ochranu životního prostředí, veřejného zdraví a jiných veřejných zájmů mohou vznášet jen námitky, které se týkají předmětu jejich činnosti, nicméně v tomto případě jde o upozornění, že správní orgány dle **§ 2 odst. 1 správního řádu** postupují jen v souladu se zákonem.

Je proto logické, že správní orgány musejí za všech okolností před vydáním svého rozhodnutí vždy prověřovat, zda mají všechny podklady a zda jsou stále platné, příp. reagovat na nové skutečnosti o ukončení jejich platnosti (např. s časovým omezením či jinou úřední mocí nebo soudní mocí).

Děti Země žádají, aby před vydáním rozhodnutí odvolacího orgánu během odvolací fáze byla z úřední povinnosti provedena důkladná kontrola všech podkladových správních rozhodnutí a závazných stanovisek, která se týkají různých složek ŽP ve smyslu zákona č. 100/2001 Sb., zda jejich platnost není časově omezena. Pokud ano, tak je nutné zajistit, aby **v době vydání rozhodnutí tyto podklady byly stále platné**. Pokud tato jejich platnost již skončila či se blíží jejímu ukončení, je povinností vyzvat příslušné správní orgány, aby buď vydaly nová správní rozhodnutí či nová závazná stanoviska, nebo aby skončenou platnost prodloužily na další relevantní období (1, 2 či více let).

RNDr. Miroslav Patrik
statutární zástupce klubu

Tento dopis byl zaslán e-mailem z adresy dz.brno@ecn.cz a podepsán elektronicky zaručeným podpisem. Kvalifikovaný certifikát sériového čísla 22961557 vydala Certifikační autorita PostSignum Qualified CA 4 (ověření osobních certifikátů na https://www.postsignum.cz/certifikaty_uzivatelu.html).